Aan de leden

Datum
1 november 2024
Ons kenmerk
U202400509
Lbr. 24/043
Telefoon
0703738393

Onderwerp
Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor de Najaars Algemene Ledenvergadering (Najaars ALV) van vrijdag 29 november 2024, 13.30 - 15.30 uur, in het Beatrix Theater in Utrecht. Deze Najaars ALV maakt deel uit van de bredere VNG Bestuurdersdag. De Bestuurdersdag start om 10.00 uur met een lezing van publicist Paul Scheffer, hoogleraar Europese Studies aan de Universiteit van Tilburg en lid van de staatscommissie demografische ontwikkelingen 2050. Hij vertelt ons meer over de impact van migratie op de samenleving. Daarna zijn er 2 rondes met inhoudelijke deelsessies. Na de lunch volgt de Najaars ALV, waarin wij ook kennismaken met Judith Uitermark, onze nieuwe minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bekijk alle informatie over de Bestuurdersdag

U bent van harte welkom bij de Najaars ALV en de Bestuurdersdag!

In deze ledenbrief geven wij u een toelichting op:

- Agenda en stukken voor de Najaars ALV (zie bijlagen voor volledige agenda en stukken)
- De besluitvormingsprocedure: indienen van amendementen en moties, de stemprocedure en de mogelijkheid tot inspreken

U kunt statutair tot **uiterlijk maandag 18 november 12.00 uur** amendementen op voorstellen indienen. We vragen u nadrukkelijk om ook eventuele moties uiterlijk op deze datum in te dienen, zodat het VNG-bestuur tijdig preadviezen kan vaststellen en de leden hun standpuntbepaling kunnen voorbereiden. We zijn u bij voorbaat dankbaar en u kunt voor vragen hierover altijd contact opnemen met de VNG-medewerkers.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Alternatieven voor het indienen van moties
In de afgelopen ledenvergaderingen vergde de behandeling van het grote aantal moties een aanzienlijk tijdsbeslag en liepen de vergaderingen daardoor ook uit. We wijzen u graag opnieuw op andere mogelijkheden om uw aandachtspunten naar voren te brengen. Zo kunnen meer specialistische onderwerpen of onderwerpen die slechts een beperkt deel van de achterban raken ook aan VNG-commissies worden voorgelegd. Onderwerpen waarop al een VNG-inzet is geformuleerd kunt u ook mondeling in de ALV onder de aandacht brengen, zonder een motie in te dienen. Zie voor meer informatie ook de eerdere aanbevelingen van de werkgroep 'Anders communiceren over moties'

Indienen amendementen en moties
- Amendementen en moties kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl - Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening - Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Agenda en stukken Najaars ALV

Agenda Najaars ALV
De Najaars ALV start om 13.30 uur met de volgende agenda.

Agenda ALV
1. Opening 2. Mededelingen 3. Benoeming van de notulencommissie Najaars ALV 29 november 2024 (*ter besluitvorming*) 4. Vaststelling notulen Extra ALV 24 mei 2024 en notulen ALV 26 juni 2024 (*ter besluitvorming*) 5. VNG Jaarplan 2025, inclusief GGU-begroting (*ter kennisname*) 6. Voorbereiding VNG Risicobeheerfonds (*ter kennisname*) 7. Resolutie VNG-inzet richting kabinet (*ter besluitvorming)* 8. Andere actuele inhoudelijke onderwerpen: a. Resolutie vervolg IZA/GALA (*ter besluitvorming)* b. Resolutie VNG-inzet asiel richting kabinet *(ter besluitvorming)* c. Contractstandaarden Wmo 2015 (*ter besluitvorming*) 9. Verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en (*ter besluitvorming*) 10. Invulling vacatures in VNG bestuur en commissies *(ter besluitvorming)* 11. Rondvraag/Wvttk 12. Sluiting

Korte toelichting op de agenda

2. Mededelingen (op basis van actualiteit)

3. Benoeming van de notulencommissie 29 november 2024 (ter besluitvorming)
Ter vergadering ontvangt de ALV een voorstel voor de nieuwe notulencommissie.

4. Notulen ALV Extra ALV 24 mei 2024 en ALV 26 juni 2024 (ter besluitvorming)
De notulen van de beide ledenvergaderingen geven volgens de beide notulencommissies een goede weergave van hetgeen daar is besproken.

5. VNG Jaarplan 2025 (ter kennisname)
Wij leggen het VNG Jaarplan 2025 ter informatie voor aan u voor. Het VNG Jaarplan 2025 is uitgewerkt binnen de kaders van de Kadernota 2025 die in de ALV van 26 juni is vastgesteld. Beleidsplannen en GGU-activiteiten worden in samenhang gepresenteerd, en tegelijkertijd onderscheiden. Zo wordt het voor gemeenten duidelijk wat de beoogde inspanningen op de verschillende inhoudelijke opgaven gaan zijn in 2025. De uitgangspunten voor het Jaarplan zijn op ALV vastgesteld en de begroting is binnen deze kaders opgesteld. Wat de contributie betreft evalueren wij in het voorjaar van 2025, voorafgaande aan het contributievoorstel 2026, de huidige meerjarige systematiek.

6.Voorbereiding VNG Risicobeheerfonds (ter kennisname)
In de ALV van 26 juni hebben wij u geïnformeerd over het initiatief voor een VNG Risicobeheersfonds. Dit is een van de initiatieven in het kader van de Verenigingsstrategie 2030. Doel van dit initiatief is dat met een eigen schadeverzekeraar gemeenten fors kunnen besparen op hun verzekeringspremies. Hierbij informeren wij u over de voortgang van dit initiatief. Op basis van de adviezen en gebleken belangstelling bij geïnteresseerde gemeenten en groepen van stakeholders waaronder VNG-bestuurscommissies, samenwerkingsverbanden van gemeenten en andere expertise groepen zal het VNG-bestuur een besluit nemen over de daadwerkelijke oprichting van het Risicobeheerfonds.

7. Resolutie VNG-inzet richting nieuwe kabinet (ter besluitvorming)

Conceptresolutie
Bijgaand ontvangt u een conceptresolutie over onze inzet richting het kabinet met een toelichting over de actuele stand van zaken op een aantal belangrijke dossiers. De conceptresolutie bouwt voort op de eerder door de ALV aangenomen resoluties.

Ledenpeiling voor aanscherping van de concept-resolutie
Om deze conceptresolutie aan te scherpen leggen wij in een ledenpeiling alle gemeenten een aantal vragen voor om van hen te horen hoe zij denken over de samenwerking met het kabinet in relatie tot de financiële positie van gemeenten. Deze ledenpeiling heeft een vertrouwelijk karakter en heeft als doel om het bestuur te helpen om straks aan de ALV een resolutie voor te leggen die recht doet aan de gevoelens, wensen en verwachtingen van gemeenten. Wij sturen de uitnodiging aan alle colleges om deel te nemen aan deze peiling op maandag 4 november aan de

gemeentesecretarissen, zodat we één reactie per gemeente ontvangen. De enquête bevat een aantal vragen, waarbij ook de mogelijkheid wordt geboden om nadere toelichting op de antwoorden te geven. Wij ontvangen via de gemeentesecretarissen graag uiterlijk **woensdag 13 november** een reactie.

Op maandag 11 november, 19.00 - 20.00 uur, is er een online moment, waarin de VNG eventuele vragen over de enquête kan beantwoorden. Burgemeesters, wethouders en gemeentesecretarissen kunnen zich hiervoor aanmelden onder vermelding van de vraag die zij willen voorleggen.

Definitieve resolutie voor de ALV
Na verwerking van de uitkomsten van deze informele ledenpeiling en de opbrengst van het Overhedenoverleg van 21 november zenden wij u de definitieve resolutie toe. Daarbij zullen wij u ook op hoofdlijnen informeren over de uitkomsten van de ledenpeiling. In de Najaars ALV voeren wij graag met u het gesprek over deze resolutie en stellen we de resolutie ook vast in een stemming.

Met deze resolutie, inclusief toelichting, en de ledenpeiling leggen wij ook verantwoording af over de uitvoering van een aantal moties inzake onze inzet richting het kabinet (zie agendapunt 9). Daarbij stellen wij u voor om de betreffende moties aan te houden.

8a. Resolutie vervolg IZA/GALA (ter besluitvorming)
Met instemming van de ALV van 2 december 2022 heeft de VNG het IZA voorwaardelijk ondertekend. In deze ALV is afgesproken dat halverwege de looptijd, in de Najaars ALV van 29 november opnieuw wordt gewogen of de gemaakte afspraken nog steeds realistisch en haalbaar zijn. Inmiddels is met de komst van het nieuwe kabinet de context veranderd en is in het regeerprogramma een nieuw akkoord aangekondigd. Daarmee is er naast de weging van de randvoorwaarden de vraag bijgekomen of wij als gemeenten deelnemen aan het nieuwe akkoord. In de resolutie stellen wij u voor op dit moment moet stoppen met de gesprekken over IZA, pas terug aan tafel te gaan als er sprake is van een gelijkwaardige start en op het moment dat er een conceptakkoord is, dit voor te leggen aan de ALV.

8b. Resolutie VNG-inzet asiel richting kabinet (ter besluitvorming)
Op basis van actuele ontwikkelingen op het terrein van asiel zullen wij u naar verwachting 2 weken voorafgaand aan de Najaars ALV nog een resolutie voorleggen. Deze resolutie bouwt voort op de eerder in de ALV aangenomen resoluties inzake asiel.

8c. Contractstandaarden Wmo 2015 (ter besluitvorming)
De diversiteit in contracten en aanbestedingsdocumenten Wmo brengt extra administratieve lasten met zich. De vaststelling van contractstandaarden Wmo is gericht op een aanzienlijke verlichting van deze administratieve lasten, zodat er meer ruimte ontstaat voor goede zorg en ondersteuning. Voor de voorzieningen in het kader van de Jeugdwet zijn reeds contractstandaarden opgesteld. De standaardisatie heeft betrekking op de randvoorwaarden in de contracten die gemeenten en aanbieders met elkaar afsluiten. Voor de voorzieningen in het kader van de Wmo is behoefte aan vergelijkbare standaarden.

9. Verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en (ter besluitvorming)
In de Extra ALV van 24 mei en de ALV van 26 juni zijn in totaal 24 moties aangenomen en zijn 6 moties aangehouden. We stellen u voor in te stemmen met de door het bestuur afgelegde verantwoording en met de voorstellen voor het als afgedaan beschouwen of langer aanhouden van de moties. Bij dit agendapunt behandelen wij ook de nieuwe moties die niet bij een andere agendapunt worden behandeld.

10. Invulling vacatures in VNG-bestuur en commissies (ter besluitvorming)
Op 25 oktober informeerden we u over de in totaal 21 voorgedragen kandidaten voor vacatures in VNG-bestuur en commissies, waarbij de mogelijkheid tot het stellen van andere kandidaten is geopend. Op 15 november informeren wij u over eventuele andere kandidaten. In de Najaars ALV leggen wij alle kandidaten en eventuele gestelde tegenkandidaten aan u voor.

11. Rondvraag/WVTTK

12. Sluiting ALV

Besluitvormingsprocedure

Indienen amendementen en moties
Statutair is het mogelijk amendementen in te dienen op aanhangige voorstellen. Amendementen kunnen tot uiterlijk 9 werkdagen voorafgaand aan de ALV worden ingediend. Dat betekent dat amendementen **uiterlijk maandag 18 november 12.00 uur** bij het VNG-bureau moeten zijn ingediend. Vervolgens stellen we de leden op de hoogte van de ingediende amendementen en de preadviezen van het bestuur daarbij, zodat zij op basis daarvan de standpuntbepaling binnen de gemeente kunnen voorbereiden.

Wij vragen u ook om moties **uiterlijk maandag 18 november 12.00 uur** in te dienen. Dat stelt het bestuur in staat om de leden tijdig te informeren over de motie en het preadvies van het bestuur daarop. Op basis daarvan kunnen de leden de standpuntbepaling binnen de gemeente voorbereiden. Definitief ingediende moties worden gepubliceerd op de ALV-pagina op de VNG-site, voor zover beschikbaar met het preadvies van het bestuur. Voor moties geldt geen formele statutaire uiterlijke termijn voor indiening.

Indienen amendementen en moties
- Amendementen en moties kunt u indienen via e-mail: motiealv@vng.nl - Informatie over de procedure rond indiening en ondertekening - Moties en amendementen worden behandeld bij het betreffende agendapunt of de rondvraag.

Stemprocedure en mogelijkheid tot inspreken

Stemprocedure
In deze fysieke Najaars ALV is sprake van een gewogen stemming, waarbij een vooraf aangewezen vertegenwoordiger van de gemeente de stemmen uitbrengt. Zoals gebruikelijk bij fysieke ledenvergaderingen kunnen alleen in de zaal aanwezige vertegenwoordigers van de gemeenten aan de stemmingen deelnemen. Vertegenwoordigers van de gemeenten kunnen alleen voor hun eigen gemeente stemmen.

De procedure voor aanwijzing van de stemgerechtigde vertegenwoordiger van de gemeente en het deelnemen aan de stemmingen ziet er als volgt uit:

- Per gemeente is er één vertegenwoordiger die is gemachtigd om de stemmen van de gemeente uit te brengen
- Alle gemeentesecretarissen ontvangen per e-mail een machtigingsformulier voor de vertegenwoordiger van de gemeente. De gemeente kan worden vertegenwoordigd door een burgemeester, wethouder, secretaris, griffier of raadslid. Het is aan de gemeente zelf om een vertegenwoordiger aan te wijzen
- De vertegenwoordiger van de gemeente ontvangt op vertoon van het machtigingsformulier voorafgaand aan de Najaars ALV aan de stembalie een stemkastje en stemkaartje (met het aantal stemmen van de betreffende gemeente). Hiermee kan de vertegenwoordiger aan de stemmingen deelnemen.

In artikel 10 van de Statuten van de VNG worden regels gesteld voor het uitbrengen van de stemmen door een lid van de vereniging en voor het aantal stemmen dat door een lid van de vereniging kan worden uitgebracht.

De volledige tekst luidt als volgt:

Artikel 10 Stemmen

1. De stemmen van een lid worden ter algemene vergadering uitgebracht door de vertegenwoordiger van dat lid, bedoeld in artikel 9, lid 1.
2. Elke gemeente die lid is van de Vereniging, brengt door tussenkomst van haar vertegenwoordiger zoveel stemmen uit als het aantal veelvouden van éénduizend (1.000) inwoners dat de bevolking van de door haar gerepresenteerde gemeente telt, met dien verstande dat zij ten minste één en ten hoogste vijfenzeventig (75) stemmen uitbrengt.
3. Maatstaf voor het aantal stemmen van een gemeente is het aantal inwoners dat de gemeente telde op 1 januari van het voorafgaande jaar volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers.

Een voorstel is aangenomen als meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen het voorstel steunt, tenzij statutair een andere meerderheid is voorgeschreven.

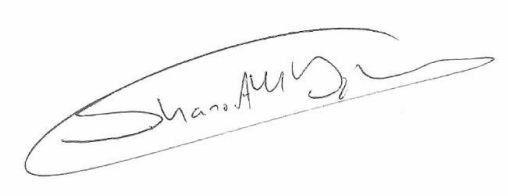
Inspreken in de Najaars ALV
Alleen fysiek aanwezige deelnemers kunnen in de ALV het woord vragen. Als u het voornemen heeft om het woord te voeren, stellen wij het op prijs als u zich vooraf bij het VNG-bureau aanmeldt en aangeeft wat de strekking van uw betoog is. Dat stelt ons in de gelegenheid om een antwoord van het bestuur voor te bereiden. U kunt zich aanmelden via e-mail: motiealv@vng.nl. In de ALV

krijgt u dan het woord bij het betreffende agendapunt. Vanzelfsprekend kunt u ook altijd spontaan het woord vragen in de ALV.

De vergadering wordt live gestreamd, zodat alle vertegenwoordigers van de gemeenten de vergadering via www.VNG.nl/ALV kunnen volgen. Hiervoor is geen toegangscode nodig.

Ik kijk ernaar uit om u op 29 november te ontmoeten bij onze VNG Bestuurdersdag.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Sharon A.M. Dijksma
Voorzitter

AGENDA

1. Opening

2. Mededelingen

3. Benoeming van de notulencommissie Najaars ALV 29 november 2024 (ter besluitvorming)

4. Vaststelling notulen Extra ALV 24 mei 2024 (PDF, 368kB) en notulen ALV 26 juni 2024 (PDF, 441kB) (ter besluitvorming)

5. VNG Jaarplan 2025 aanbiedingsdocument (PDF, 107kB), VNG Jaarplan 2025 (PDF, 3MB) (ter kennisname)

6. Voorbereiding VNG Risicobeheerfonds (PDF, 179kB) (ter kennisname)

7. Resolutie VNG-inzet richting kabinet (PDF, 217kB) (ter besluitvorming)

8. Andere actuele inhoudelijke onderwerpen:
   a. Resolutie vervolg IZA/GALA (ter besluitvorming)
      - aanbiedingsdocument (PDF, 99kB)
      - resolutie IZA met toelichting (PDF, 203kB)
      - bijlage 1 (PDF, 113kB)
      - bijlage 2 (PDF, 196kB)
   b. Resolutie VNG-inzet asiel richting kabinet (ter besluitvorming) - *volgt later*
   c. Contractstandaarden Wmo 2015 (PDF, 125kB) (ter besluitvorming)

9. Verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en (PDF, 282kB) (ter besluitvorming)

10. Invulling vacatures in VNG bestuur en commissies (PDF, 176kB) (ter besluitvorming)

11. Rondvraag/Wvttk

12. Sluiting

NOTULEN EXTRA ALGEMENE LEDENVERGADERING 24 MEI 2024
(CONCEPT)

Notulen van de extra algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, op vrijdag 24 mei 2024 in het Beatrix-theater in Utrecht.

Aanwezig

Aanwezig zijn de leden van het bestuur met:

- voorzitter Sharon Dijksma (burgemeester Utrecht)
- technisch voorzitter ledenvergadering Liesbeth Spies (burgemeester Alphen aan den Rijn)
- de algemene directie van de Vereniging, alsmede, blijkens de ingeleverde presentiekaarten.

a. vertegenwoordigers van de volgende gemeenten, leden van de Vereniging

Aa en Hunze
Aalsmeer
Aalten
Achtkarspelen
Albrandswaard
Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen aan den Rijn
Altena
Amersfoort
Amsterdam
Apeldoorn
Assen
Asten
Baarle-Nassau
Baarn
Barendrecht
Barneveld
Beesel
Berg en Dal
Bergen NH
Bergen op Zoom
Berkelland
Bladel
Bodegraven-Reeuwijk
Borger-Odoorn
Borne
Boxtel
Breda
Bronckhorst
Bunnik
Bunschoten
Buren
Capelle aan den IJssel
Cranendonck
Culemborg
Dalfsen
Dantumadiel
De Bilt
De Fryske Marren
De Ronde Venen
De Wolden
Delft
Den Haag
Den Helder
Deurne
Deventer
Diemen
Dijk en Waard
Doetinchem
Dongen
Dordrecht
Drimmelen
Dronten
Druten
Duiven
Ede
Eersel
Eijsden-Margraten
Eindhoven
Emmen
Enkhuizen
Enschede
Epe
Gilze en Rijen
Goeree-Overflakkee
Gooise Meren
Gorinchem
Gouda
Groningen
Haaksbergen
Haarlem
Haarlemmermeer
Halderberge
Hardenberg
Harderwijk
Hattem
Heemskerk
Heemstede
Heerenveen
Heerlen
Hellendoorn
Helmond
Hendrik-Ido-Ambacht
Hengelo
Heumen
Hilvarenbeek
Hoeksche Waard
Hof van Twente
Hollands Kroon
Hoorn
Horst aan de Maas
Houten
Huizen
Hulst
IJsselstein
Kaag en Braassem
Kampen
Katwijk
Krimpen aan den IJssel
Krimpenerwaard
Land van Cuijk
Landgraaf
Landsmeer
Lansingerland
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Leusden
Lingewaard
Lisse
Lochem
Loon op Zand
Losser
Maasgouw

CONCEPT

Maashorst
Maassluis
Maastricht
Meierijstad
Middelburg
Midden-Delfland
Midden-Drenthe
Molenlanden
Montfoort
Mook en Middelaar
Neder-Betuwe
Nederweert
Nieuwegein
Nieuwkoop
Nijkerk
Nijmegen
Nissewaard
Noardeast-Fryslân
Noordenveld
Noordoostpolder
Oegstgeest
Oirschot
Oisterwijk
Oldambt
Oldenzaal
Oost Gelre
Ooststellingwerf
Oostzaan
Opmeer
Opsterland
Oss
Oude IJsselstreek
Oudewater
Overbetuwe
Papendrecht
Pijnacker-Nootdorp
Purmerend
Putten
Raalte
Renkum
Reusel-De Mierden
Rheden
Rhenen
Ridderkerk
Rijssen-Holten
Rijswijk
Roosendaal
Rotterdam
Rozendaal
Schouwen-Duiveland
's-Hertogenbosch
Sittard-Geleen
Sliedrecht
Sluis
Soest
Staphorst
Stede Broec
Steenwijkerland
Stein
Stichtse Vecht
Súdwest-Fryslân
Teylingen
Tilburg
Tubbergen
Tytsjerksteradiel
Uitgeest
Uithoorn
Utrecht
Utrechtse Heuvelrug
Veenendaal
Velsen
Vijfheerenlanden
Vlaardingen
Voerendaal
Voorne aan Zee
Voorst
Waadhoeke
Waalwijk
Wageningen
Wassenaar
Waterland
Weert
West Betuwe
Westerkwartier
Westerveld
Westervoort
Westland
Weststellingwerf
Wijdemeren
Wijk bij Duurstede
Winterswijk
Woensdrecht
Woerden
Wormerland
Woudenberg
Zaanstad
Zandvoort
Zeewolde
Zeist
Zevenaar
Zoetermeer
Zoeterwoude
Zundert
Zutphen
Zwartewaterland
Zwijndrecht
Zwolle

CONCEPT

01. Opening en Agenda

(red. voorafgaand aan de ALV vond een plenair deel plaats met inleidingen van Mark Rutte, demissionair minister-president, en Sharon Dijksma, voorzitter VNG).

Vergadervoorzitter Liesbeth Spies stelt vast dat de aanwezigen bij acclamatie akkoord zijn met de agenda. Zij geeft een toelichting op de stemprocedure. Zoals gebruikelijk vindt in de ALV besluitvorming plaats op basis van gewogen stemmen. Elke gemeente heeft per 1000 inwoners 1 stem, met een maximum van 75 stemmen per gemeente. De uitslagen zijn openbaar en het stemgedrag wordt na de vergadering via de VNG-website bekend gemaakt. Het systeem wordt getest met een proefstemming. Alleen vooraf aangemelde sprekers kunnen het woord voeren.

Om toe te zien op een juist verloop van de stemmingen wordt een commissie van stemopneming aangewezen. Zij stelt vast dat de leden bij acclamatie instemmen met het voorstel om Jacco van der Tak, burgemeester van Barneveld, aan te wijzen als voorzitter van de commissie van stemopneming.

02. Voorstel notulencommissie

Van deze vergadering zal het VNG-bureau een verslag uitwerken dat ter accordering op de Najaars ALV van 2024 aan de leden wordt voorgelegd. Om toe te zien op een correcte weergave van de vergadering wordt statutair een notulencommissie ingesteld, bestaande uit ten minste drie personen.

De *voorzitter* stelt voor om de volgende drie personen te benoemen in de notulencommissie:

1. Hendrie van Assem, raadslid Woerden
2. Ben van der Stee, wethouder Westland
3. Annette Bronsvoort, burgemeester Oost Gelre.

Het voorstel wordt bij acclamatie aangenomen.

04. Mededelingen

De *voorzitter* geeft aan dat er geen actuele mededelingen zijn.

04. Resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’ en ingediende moties

De voorzitter geeft aan dat we nu starten met de behandeling van de voorstellen rond de Voorjaarsnota en de kabinetsformatie, waarvoor deze Extra ALV is uitgeroepen. Zij nodigt de leden van de onderhandelingsdelegatie van de VNG uit om aan de bestuurstafel op het podium plaats te nemen. Dat zijn voorzitter Sharon Dijksma, vicevoorzitter Mark Boumans en voorzitter commissie Financien Saskia Bruines. Waar nodig zal de voorzitter andere commissievoorzitters op het podium uitnodigen om specifieke vragen op hun beleidsterrein te beantwoorden.

CONCEPT

Zij schetst de aanloop naar deze ALV:

- Op 26 april hebben de leden een concepttekst ontvangen voor de resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’
- Op 17 mei ontvingen de ledende geactualiseerde tekst van de resolutie, waarin de kabinetsvoorstellen in de Voorjaarsnota en de actuele ontwikkelingen rond de kabinetsformatie zijn verwerkt
- Op 23 mei ontvingen de leden drie ingediende moties en de preadviezen van het bestuur daarop.

Zij stelt voor het gesprek over de resolutie en de moties als volgt te voeren:

- Allereerst een toelichting namens het bestuur op de resolutie
- Daarna een toelichting op de drie ingediende moties en steeds een reactie daarop namens het bestuur
- Daarna het woord aan de vooraf aangemelde insprekers en spontane insprekers
- Eventueel een inbreng in tweede termijn
- Na de bespreking volgt stemming over de resolutie en de moties.

Behandeling resolutie en moties

Toelichting op resolutie namens bestuur

Sharon Dijksma, voorzitter VNG, verwijst naar haar toespraak voorafgaand aan de ALV voor een uitvoerige toelichting. Kern van de resolutie is dat er bij de behandeling van de Voorjaarsnota wel degelijk resultaat voor de gemeenten is geboekt en dat daarvoor een eenmalige prijs moet worden betaald. Dat behaalde resultaat is echter niet genoeg om middelen en taken in balans te krijgen. De uitwerking van de afspraken binnen het kabinet in het hoofdlijnenakkoord biedt de VNG de mogelijkheid om invloed uit te oefenen en de eigen punten in te brengen. De boodschap van de VNG is bij de informateurs en andere betrokkenen goed overgekomen. In de tekst van het regeerakkoord over goed bestuur ziet zij ook aanknopingspunten voor het gesprek. Daarbij zullen wij het nieuwe kabinet vragen ‘put your money where your mouth is’. De steun van de ALV voor de inzet in de resolutie geeft het bestuur het mandaat om het gesprek met het nieuwe kabinet aan te gaan.

Mark Boumans, vicevoorzitter VNG, sluit zich aan bij de woorden van Sharon Dijksma. Hij geeft aan dat de VNG in de gesprekken met het Rijk van ver is gekomen. Er zijn belangrijke tussenstappen gezet, maar we zijn er nog lang niet. Er zat echter op dit moment niet meer in dan de afspraken die zijn gemaakt. Daar kun je meer of minder tevreden mee zijn, maar het biedt wel een basis voor het vervolg.

Saskia Bruines, commissievoorzitter Financiën, bedankt de leden van de onderhandelingsdelegatie, VNG-ondersteuning en andere betrokkenen voor de steun in het proces tot dusverre. Dat begon al met de lobby om onze standpunten, bijvoorbeeld over de opschalingskorting, in de verkiezingsprogramma’s te krijgen. Drie belangrijke onderwerpen voor de komende periode zijn de gesprekken over de Wmo, het beperken van het aantal specifieke uitkeringen en de eenmalige uitname uit het Gemeentefonds in 2025.

CONCEPT

Behandeling motie Enschede ‘Geen woorden maar daden’

Mark Teutelink, wethouder Enschede, geeft aan dat een vorige motie van Enschede en ondersteunende gemeenten met 98% door de ALV is aangenomen. Destijds werd het Rijk gevraagd om over de brug te komen met 3 miljard euro. De nieuwe plannen van het kabinet bevatten helaas weer nieuwe kortingen, waaronder een korting van 10% bij de overheveling van specifieke uitkeringen naar de algemene uitkering in het gemeentefonds. Die korting kan oplopen tot 640 miljoen euro. Die korting van 10% is niet uitlegbaar. Destijds zijn de betreffende middelen voor die specifieke uitkeringen uit het gemeentefonds gekomen en daarbij heeft ook geen verrekening plaatsgevonden. Er zijn geen Haagse plannen om de financiële zorgen van gemeenten te verlichten en dat betekent dat gemeenten zich moeten opmaken voor forse bezuinigingen. Dat maakt een discussie over de taken van gemeenten noodzakelijk. In deze situatie moeten gemeenten geen nieuwe taken accepteren. Ook is het van belang dat een herbezinning op taken niet ten koste mag gaan van de zwakkeren in de samenleving. Hij hoopt dat de leden voor de motie zullen stemmen zodat een krachtig gezamenlijk signaal kan worden aangegeven.

Sharon Dijksma geeft aan de basishouding van de indieners te herkennen. Zoals in Twente wordt gezegd “kieken wat ‘t wordt”. Het verhaal is herkenbaar en ook in Utrecht ligt er inmiddels een begroting met een horrorbedrag aan bezuinigingen. De VNG zal het gesprek stevig voeren. Bij de overheveling van specifieke uitkeringen moeten de voordelen van de gemeenten groter zijn dan de nadelen. Veel zal afhangen van de precieze uitvoering. De VNG zal bij het kabinet benadrukken dat deze operatie in een keer goed moet verlopen. Dat is goed bestuur. Zij wil echter niet alleen maar pessimistisch zijn. Gemeenten moeten stappen naar voren blijven zetten.

Behandeling motie gemeenten Krimpenerwaard, Molenlanden, Gorinchem en Gouda ‘Zorg voor goede basis voor de lokale democratie en investeer in de relatie stad en land’

Pascal van der Hek, wethouder Krimpenerwaard, geeft aan de resolutie te steunen, maar constateert dat we er nog niet zijn. De ingrijpende bezuinigingen brengen de brede welvaart van inwoners in gevaar en voorzieningen verdwijnen. Middelen en missie moeten bij elkaar passen. Hij roept de VNG op om met de provincies nadrukkelijk af te spreken dat deze eenmalige korting incidenteel door gemeenten kan worden gedekt. Ook vraagt hij om nader onderzoek om op termijn beleid te koppelen aan brede welvaart.

Saskia Bruines, commissievoorzitter Financiën, geeft aan dat het bestuur een positief preadvies heeft uitgebracht op de motie. Zij waarschuwt er op voorhand wel voor de dat uitwerking van het begrip brede welvaart complex is. Het bestuur is wel tot een onderzoek naar de mogelijkheden bereid.

Behandeling motie Zaanstad “Luidt de noodklok”

Stephanie Onclin, wethouder Zaanstad, wijst erop dat 80% van de gemeenten geen sluitende begroting rond krijgt voor de jaren 2026 en 2027. Ook nu zijn de tekorten al merkbaar en komen investeringen tot stilstand. Het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet is duidelijk over het belang van solide

CONCEPT

overheidsfinanciën, maar dan wel op rijksniveau. Ook de Tweede Kamer heeft het over veel thema's waarop gemeenten een belangrijke rol spelen. Over de middelen voor gemeenten gaat het echter nauwelijks en slechts drie partijen besteden daar enige aandacht aan. De motie roept het bestuur op om nu al het verhaal van gemeenten indringend over het voetlicht te brengen en niet te wachten op de uitkomsten van het gesprek met het nieuwe kabinet.

De voorzitter geeft aan dat het bestuur deze motie ontraadt. Zij benadrukt dat het bestuur het niet inhoudelijk oneens is met de strekking van de motie. Het bestuur kiest echter voor een andere timing in de inzet richting het nieuwe kabinet en wil eerst een constructief gesprek aangaan met het nieuwe kabinet. De VNG strategie is om op dit moment in gesprek te komen met het kabinet, waarbij wel degelijk het verhaal van gemeenten wordt verteld. Maar het is te vroeg om nu al een strategie neer te leggen voor het geval VNG en kabinet er niet uitkomen. Als het straks onverhoopt nodig is zal de VNG zeker escaleren en ook opnieuw de ledenvergadering bij elkaar roepen om te doen wat nodig is. Oftewel, begin niet te slaan terwijl je nog aan tafel zit, maar indien nodig wel als de conclusie straks is dat het niet opschiet.

Stephanie Onclin stelt vast dat het bestuur daarmee het signaal afgeeft dat er nog tijd is. Die tijd is er echter niet en gemeenten kunnen nu al geen investeringen meer doen. Zij benadrukt dat de motie geen motie van wantrouwen is richting het bestuur, maar wel een oproep om tegelijkertijd aan tafel te zitten en het urgente verhaal te vertellen. Als laatste merkt zij op we niet moeten doen alsof we in de gesprekken met dit kabinet met een hele nieuwe groep mensen te maken hebben. Dit zijn grotendeels vertegenwoordigers van partijen die hebben ingestemd met eerdere ingrepen in het nadeel van gemeenten.

Sharon Dijksma benadrukt nogmaals dat er geen verschil van mening is over de ernst van de situatie of over de urgentie van de problematiek. Het gaat over het vraagstuk van het moment van de escalatie. De nieuwe premier en de nieuwe bewindslieden zijn nog niet bekend en ook met het hoofdlijnenakkoord kan het nog meerdere kanten op. Het is belangrijk om pas te escaleren als dat ook voor de gesprekspartner logisch is, gelet op de uitkomsten van de gesprekken. VNG en gemeenten hebben niet alle tijd, maar zijn nu eenmaal ook deels afhankelijk van de verhoudingen in Den Haag.

Stephanie Onclin geeft aan dat het frame van de motie niet zo negatief is bedoeld. Wat wordt gevraagd van de VNG is om een tandje erbij te doen in het vertellen van het verhaal van gemeenten.

Insprekers

Rob Duiven, raadslid Zoetermeer, geeft aan te spreken namens Raden in Verzet. Namens 1100 raadsleden uit 300 gemeenten heeft Raden in Verzet de petitie "Zonder geld geen gemeenten" aangeboden aan de minister van BZK. Daarmee is nog een keer de waarschuwing uitgegaan dat de tijd is gekomen om te handelen. Het hoofdlijnenakkoord biedt echter nog geen soelaas. Ook deze kabinetsplannen zijn onbegrijpelijk, onredelijk en onhaalbaar. Hij roept de VNG op om snel werk te maken van een 'Plan B'. Dat brengt lastige afwegingen en keuzes met zich. Raden in Verzet wil de VNG daarin steunen. Alle raadsleden willen immers het allerbeste voor hun gemeenten en inwoners.

CONCEPT

De voorzitter geeft aan ook zelf de petitie te hebben ontvangen en is dankbaar voor de uitgesproken steun. Er wordt gewerkt aan een Plan B en daar worden de leden bij betrokken.

Axel Boomgaars, wethouder Hoorn, spreekt als wethouder Financiën en als voorzitter van de Wethoudersvereniging. Hij vraagt om in de inzet richting het nieuwe kabinet ook de belangen van de doelgroep wethouders mee te nemen. De forse bezuinigingen hebben het wethouders in de afgelopen jaren erg moeilijk gemaakt en er zijn ook veel wethouders afgetreden. En dat terwijl het kabinet de wethouders nodig heeft om beleid uit te voeren. Daarvoor is wel gelijkwaardig partnerschap nodig om ook in de toekomst goede wethouders aan te kunnen trekken en vast te kunnen houden.

De voorzitter, in haar hoedanigheid van commissievoorzitter bestuur en Veiligheid, antwoordt namens het bestuur. De VNG wil met de gemeenten handen en voeten geven aan goed lokaal bestuur. De statistieken voor de doelgroep wethouders zijn op dit moment niet goed. In de ALV in juni zal de VNG een manifest presenteren dat de basis moet vormen om samen met de vijf doelgroepen (wethouders, raadsleden, burgemeesters, secretarissen en griffiers) te werken aan goed lokaal bestuur.

Bernard van den Belt, wethouder Kampen, geeft als mede-indiener van de motie Enschede aan dat de motie Enschede twee belangrijke vragen oproept. Ten eerste de vraag of met de motie een voldoende brede focus wordt aangebracht. Dat is zeker het geval, de motie richt zich niet alleen op het ravijn en de gemeentefinanciën, maar nadrukkelijk ook op actuele inhoudelijke vraagstukken op bijvoorbeeld het terrein van de zorg. Tweede vraag is of de motie niet te populistisch is en overheden tegen elkaar opzet. Ook dat is zeker niet de bedoeling. De motie is bedoeld om het goede gesprek over taken en middelen mogelijk te maken.

Hanneke Steen, wethouder Hengelo, stelt vast dat de verschillende doorrekeningen van het hoofdlijnenakkoord zich teveel richten op de primaire financiële aspecten. Zij vraagt het bestuur om een meer diepgravende analyse van de inhoudelijke vraagstukken en andere effecten.

Sharon Dijksma geeft aan dat dit een goede idee is en dat de VNG hieraan werkt. Die analyse zal ook nadrukkelijk worden ingebracht in de gesprekken met het kabinet.

Floor Vermeulen, burgemeester Wageningen, stelt vast dat er nog veel onduidelijk is in het hoofdlijnenakkoord. De VNG zet de goede stappen en zou zich ook goed moeten voorbereiden op stappen in de escalatie op inhoudelijke vraagstukken.

Sharon Dijksma deelt dit aandachtspunt. Om misverstanden te voorkomen benadrukt zij dat het voeren van een constructief gesprek met het kabinet prima samengaat met scherpte in het verhaal.

Stemming over de resolutie en de moties

Stemming over resolutie ‘Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur’
De motie is aangenomen met 98,81% van de stemmen.

Stemming over motie Enschede ‘Geen woorden maar daden’
De motie is aangenomen met 99,20% van de stemmen.

CONCEPT

Stemming over motie gemeenten Krimpenerwaard, Molenlanden, Gorinchem en Gouda ‘Zorg voor een goede basis voor de lokale democratie en investeer in de relatie stad en land’
De motie is aangenomen met 95,66% van de stemmen.

Stemming over motie gemeente Zaanstad ‘Luidt de noodklok’
De motie is verworpen met 43,02% van de stemmen.

05. Rondvraag/WVTTK

De voorzitter stelt vast dat er geen gebruik wordt gemaakt van de rondvraag, Zij kijkt terug op het gevarieerde programma van vandaag (met deelsessies, plenair deel en Extra ALV) en stelt vast dat duidelijk is dat er nog veel werk te verzetten is voor gemeenten ten behoeve van hun inwoners. Met de uitkomsten van deze ALV kunnen gemeenten gezamenlijk verder.

Zij spreekt haar dank uit aan iedereen die daaraan een bijdrage heeft geleverd en wijst erop dat de gemeenten over vijf weken alweer samenkomen voor het VNG Congres in het Groene Hart.
Zij sluit deze Extra ALV en nodigt de aanwezigen uit voor de aansluitende borrel.

CONCEPT

05. VNG JAARPLAN EN BEGROTING 2025

Bijlage bij ledenbrief 1 november 2024: “Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024”

Gevraagd besluit
Kennis te nemen van het VNG jaarplan en begroting 2025.

Toelichting

Aanleiding
De Verenigingsstrategie 2030 met de vijf inhoudelijke omkeringsthema’s en vijf ontwikkelpunten en maatschappelijke opgaven vormen het vertrekpunt voor dit Jaarplan.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 26 juni 2024 is de Kadernota voor 2025 vastgesteld. Op hoofdlijnen zijn de plannen en ontwikkelingen ten aanzien van de beleidsinzet en de diensten en producten vanuit de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) beschreven. Daarin zijn ook de bij de Kadernota vastgestelde proposities opgenomen.
Ook is de begroting voor 2025 bijgevoegd, waarmee inzichtelijk is hoe de beschikbare middelen op verschillende thema’s worden ingezet.

Leeswijzer Jaarplan

Het Jaarplan 2025 volgt uit de Kadernota 2025-2028 waarin op hoofdlijnen is vastgelegd wat de VNG voor de gemeenten wil bereiken en wat dat mag kosten. Een volledig overzicht van alle projecten en items is te vinden in de begroting en op de VNG-website.

Wat is nieuw?
Extra ondersteuning aan de leden met de volgende vijf proposities.

1. Propositie Sociaal Domein (Budgettair neutraal, storting gemeentefonds)
2. Lokale agenda bestaanszekerheid
3. Asiel en migratie
4. Versterking gezamenlijke wetgevingsfunctie
5. Transitieprogramma Common Ground.

In het Jaarplan staat hoe daar invulling aan wordt gegeven.

Begroting 2025
De begroting betreft de organisatie van de VNG, waarbij VNG Diensten B.V. en dochterbedrijven buiten beschouwing zijn gelaten. De inkomsten bestaan enerzijds uit contributie en de inzet eigen vermogen (conform het besluit van de ALV juni 2018), en anderzijds uit subsidies en het Fonds GGU.
In de VNG begroting zijn deze laatste twee opgenomen zonder resultaatseffect. Opbrengsten en kosten zijn aan elkaar gelijk.
De in de begroting gepresenteerde omvang van het GGU-fonds is € 84,153 miljoen, met een eigen bijdrage van de leden ter hoogte van € 82,055 miljoen en verwacht onderhanden werk uit

voorgaande jaren/ overbegroting van € 2,098 miljoen. Deze eigen bijdrage is al in de ALV van juni 2024 door de leden vastgesteld.
In de begroting staan ook projecten waarvoor de VNG vrijwel zeker subsidie krijgt. Verplichtingen ten laste van subsidies worden pas aangegaan als de toezegging definitief is.

Bijlage: VNG Jaarplan 2025 inclusief begroting 2025

06. Voortgang Ontwikkeling Risicobeheerfonds
Bijlage bij ledenbrief “Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024” van 1 november 2024

Inleiding
Het Risicobeheerfonds is een initiatief in het kader van de Verenigingsstrategie 2030. Doel van dit initiatief is dat met onder andere een eigen schadeverzekeraar van gemeenten en VNG, gemeenten zich kunnen richten op maximale risicobeheersing en daardoor forse kostenbesparingen kunnen realiseren en de veiligheid van hun gemeente kunnen vergroten. Het initiatief onderstreept het streven van VNG om gemeenten te versterken door samen te werken, kennis te delen en kosten te besparen.

Tijdens de ALV heeft Roel Wever het idee van het Risicobeheerfonds aan alle leden gepresenteerd. Na de ALV is KPMG gevraagd een Expert Judgement uit te brengen over de plannen voor het Risicobeheerfonds. Ook zijn vier adviesgroepen gevraagd een advies voor het VNG-bestuur uit te brengen. Aan de hand van de adviezen van de vier adviesgroepen, stelt het VNG-bestuur eind december vast of er voldoende draagvlak bij stakeholders is om een volgende stap te zetten. De bedoeling is dat het VNG-bestuur eind maart 2025 een besluit neemt over de oprichting van het Risicobeheerfonds. Zij doet dat aan de hand van de Expert Judgement van KPMG en een inhoudelijk overall advies van het Netwerk Directeuren Financiën en Concerncontrollers 100.000+ gemeenten. Voor de goede orde, zowel grotere als kleinere gemeenten zijn en worden betrokken bij dit proces.

Het Risicobeheerfonds wordt pas operationeel gemaakt als minimaal 30% van de gemeenten heeft besloten deel te nemen aan het Risicobeheerfonds. De werving van gemeenten begint als het VNG-bestuur heeft besloten tot oprichting van het Risicobeheerfonds.

De verwachting is dat bij een positief besluit het Risicobeheerfonds in het voorjaar van 2026 van start kan. Daarna beslist iedere gemeente zelfstandig of het deelneemt aan het Risicobeheerfonds.

Onderstaand een nadere toelichting van de activiteiten die na de ALV in gang zijn gezet, de adviezen die zijn uitgebracht en het verdere besluitvormingsproces.

Er is sinds de ALV veel gebeurd
Naar aanleiding van de tekst op de VNG website https://vng.nl/nieuws/schadehistorie-belangrijk-voor-kosten-gebouwenverzekering hebben inmiddels 60 gemeenten een premieberekening aangevraagd. Tot nu blijkt uit deze berekeningen dat alle gemeenten grote tot zeer grote besparingen kunnen realiseren in de orde van grootte van 20% tot 75% ondanks de hogere eigen risico’s. Bent u ook geïnteresseerd wat in uw gemeente bespaard kan worden, vraag dan via bovenstaande link een premieberekening aan.

Uw gemeente kan binnen een jaar de gebouwenverzekeringen opnieuw moeten aanbesteden. Met het oog op de mogelijke deelname aan het Risicobeheerfonds wordt geadviseerd de nieuwe contractperiodes kort te houden. Bijvoorbeeld één jaar met een optie tot verlenging van nog een jaar. Zo blijft uw gemeente flexibel en kunnen besparingen direct gerealiseerd worden bij deelname aan het fonds

Door het Programma Management zijn sinds juni de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Opvragen Expert Opinie KPMG over het plan en rendementsberekeningen
- Draagvlaktoets door adviezen over het plan op te vragen bij vier met het VNG-bestuur afgesproken adviesgroepen: Commissie Gemeentefinanciën
    - College voor Dienstverleningszaken
    - Netwerk 100.000+ gemeenten
    - Risico Platform Overheid (RPO)
- Ook is advies opgevraagd bij het Verzekerings Platform Overheid (VPO)
- Opstellen geactualiseerde rendementsberekening
- Opvragen Expert Opinie KPMG op geactualiseerde rendementsberekening
- Gemeenten uitnodigen data aan te leveren waarmee voor hen inzichtelijk wordt gemaakt hoeveel kosten bespaard kunnen worden

Voorts is een begin gemaakt met het opstellen van een Wervingsplan Gemeenten. Onderdeel daarvan zijn generieke college- en raadsvoorstellen. Gemeenten kunnen die gebruiken ten behoeve van eigen besluitvormingsprocessen. Ook is een begin gemaakt met het plan voor het operationeel maken van het Risicobeheerfonds.

Alle adviezen zijn ontvangen

Zowel de Expert Judgement van KPMG als de adviezen van de vier adviesgroepen zijn ‘positief’ of er is sprake van een ‘positieve grondhouding’. Op de aanbevelingen van KPMG en de adviezen van de adviesgroepen heeft het Programma Management naar alle partijen een reactie uitgebracht. De kern is dat de aanbevelingen en adviezen worden overgenomen. Het platform van verzekeringsambtenaren (VPO) heeft nog bedenkingen over het plan waardoor ze nu niet positief kunnen adviseren. Wij gaan hierover verder met hen in gesprek.

Programma Management en Programma Board (met Roel Wever en Leonard Geluk) zijn content met de uitkomsten van dit proces.

Gefaseerde besluitvorming door VNG-bestuur

Het Programma Management verwerkt alle adviezen tot een samenvattend advies voor het VNG-bestuur voor 20 december. Het bestuur krijgt hiermee inzicht in de mate van draagvlak voor het Risicobeheerfonds bij belangrijke stakeholders. Aan de hand van de samenvatting kan het VNG-bestuur een besluit nemen om een volgende stap te zetten.

Indien het VNG-bestuur besluit de volgende stap te zetten, dan zal een verdiepende analyse worden uitgevoerd door het Netwerk Directeuren Financiën en Concerncontrollers 100.000+ gemeenten. Zij zullen hun conclusies vatten in een overall advies aan het VNG-bestuur. Aan de hand daarvan en aan de hand van de Expert Opinion van KPMG kan het VNG-bestuur naar verwachting eind maart 2025 een besluit nemen over de oprichting van het Risicobeheerfonds.

Werving gemeenten start na pas na een positief bestuursbesluit

Pas nadat het VNG-bestuur akkoord is gegaan met de oprichting van het Risicobeheerfonds, zal worden gestart met het werven van gemeenten voor het Risicobeheerfonds. Iedere gemeente bepaalt zelf over deelname aan het Risicobeheerfonds. Indien minimaal 30% van de gemeenten (30% van het totaal aantal inwoners

in Nederland) heeft besloten deel te nemen, wordt gestart met het daadwerkelijk operationeel maken van het Risicobeheerfonds.

De verwachting is dat het Risicobeheerfonds vanaf het eerste kwartaal 2026 haar activiteiten kan aanbieden aan gemeent

7. Resolutie VNG-inzet richting nieuwe kabinet (ter besluitvorming)

(Bijlage bij ledenbrief "Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024" van 1 november 2024)

Samenvatting
Hierbij ontvangt u de concept-resolutie over onze inzet richting het kabinet. De concept-resolutie bouwt voort op de eerder door de ALV aangenomen resoluties. Om deze concept-resolutie aan te scherpen leggen wij in een ledenpeiling alle gemeenten een aantal vragen voor om van hen te horen hoe zij denken over de samenwerking met het kabinet in relatie tot de financiële positie van gemeenten. Na verwerking van de uitkomsten van deze informele ledenpeiling en de opbrengst van het Overhedenoverleg van 21 november a.s. zullen wij u de definitieve resolutie toezenden.

Ledenpeiling voor aanscherping van de concept-resolutie
De ledenpeiling heeft een vertrouwelijk karakter en heeft als doel om het bestuur te helpen om straks aan de ALV een resolutie voor te leggen die recht doet aan de gevoelens, wensen en verwachtingen van gemeenten. Wij zullen de uitnodiging aan alle colleges om deel te nemen aan deze peiling op maandag 4 november a.s. toezenden aan de gemeentesecretarissen, zodat we één reactie per gemeente ontvangen. De enquête bevat een aantal vragen en stellingen, waarbij ook de mogelijkheid wordt geboden om nadere toelichting op de antwoorden te geven.

Op maandag 11 november, 19.00-20.00 uur, is er een onlinemoment, waarin de VNG eventuele vragen over de enquête kan beantwoorden. Burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris kunnen zich hiervoor aanmelden onder vermelding van de vraag die zij willen voorleggen. Wij ontvangen via de gemeentesecretarissen graag uiterlijk ***woensdag 13 november a.s.*** een reactie.

Definitieve resolutie voor de ALV
Na verwerking van de uitkomsten van deze informele ledenpeiling en de opbrengst van het Overhedenoverleg van 21 november a.s. zullen wij u de definitieve resolutie toezenden. Daarbij zullen wij u ook op hoofdlijnen informeren over de uitkomsten van de ledenpeiling. In de Najaars ALV voeren wij graag met u het gesprek over deze resolutie en zullen wij de resolutie ook vaststellen in een stemming.

Met deze resolutie, inclusief toelichting, en de ledenpeiling leggen wij ook verantwoording af over de uitvoering van een aantal moties inzake onze inzet richting het kabinet (zie agendapunt 9). Daarbij stellen wij u voor om de betreffende moties aan te houden.

< Tekst concept-resolutie op volgende pagina >

Concept-resolutie VNG-inzet richting nieuwe kabinet

De leden bijeen in de Najaars ALV van 29 november 2024:

Overwegende dat:

- Zij - mede in het licht van de in de ALV van 14 juni 2023 vastgestelde Verenigingsstrategie en de in de Extra ALV van 24 mei jl. en de ALV van 26 juni jl. aangenomen resoluties - een stap naar voren willen zetten.
- Zij als krachtige bestuurslaag met het rijk en de andere medeoverheden uitvoering willen geven aan een gezamenlijke agenda voor Nederland.
- Deze agenda in elk geval ziet op de thema's bestaanszekerheid, wonen, klimaat, het brede zorgdomein, voorzieningen voor dorpen/steden, goed bestuur en digitalisering.
- Er ondanks herhaald aandringen van gemeenten en VNG nog steeds sprake is van een disbalans in taken en middelen, ook na het verschijnen van het regeerprogramma en de Miljoenennota over 2025.
- Om de ambities uit de gezamenlijke agenda waar te kunnen maken en de balans tussen taken en middelen te herstellen, er een substantiële toevoeging van middelen aan het Gemeentefonds nodig is.
- Het kabinet in het meest recente overhedenoverleg op 21 november jl. wel/ niet heeft erkend dat gemeenten vanwege het gebrek aan deze balans niet (voldoende) kunnen bijdragen aan de ambities van de gezamenlijke agenda.
- De deskundigencommissie Hervormingsagenda in februari 2025 advies uitbrengt over de tekorten van gemeenten op de Jeugdhulp in 2023 en 2024 en het kabinet pas daarna zal besluiten over compensatie.
- Zij zich via onder meer onderlinge samenwerking en doelmatigheidsverbetering inspannen om zelf naar vermogen bij te dragen aan de noodzakelijke balans tussen taken en middelen.
- Zij vandaag ook besluiten over de resolutie "Stop met gesprekken vervolg IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden".

Spreekt uit dat:

- De gezamenlijke gemeenten als krachtige bestuurslaag met elkaar nog steeds een stap naar voren willen zetten en met het rijk en de medeoverheden een gezamenlijke agenda voor Nederland willen realiseren op in elk geval de thema's bestaanszekerheid, wonen, klimaat, het brede zorgdomein, voorzieningen voor dorpen/steden, goed bestuur en digitalisering.
- Taken en middelen van de gemeenten daartoe in balans dienen te zijn en voor de medebewindtaken moet zijn geborgd dat sprake is van adequate bekostiging (conform artikel 108, lid 3 Gemeentewet).
- Deze balans in de Voorjaarsnota en in de Miljoenennota over 2026 afdoende dient te zijn hersteld en gemeenten tot die tijd uitsluitend onder voorwaarde van adequate bekostiging nieuwe afspraken maken met het Kabinet, resp. bestaande afspraken ongewijzigd kunnen continueren, waaronder die ten aanzien van IZA.
- Bij gebrek aan uitzicht op een adequaat bekostigingsniveau in de Voorjaarsnota voor 2026 en Miljoenennota voor 2026 en het uitblijven van compensatie van de tekorten op de Jeugdhulp, er sprake is van een situatie dat het kabinet jegens de gemeenten in strijd handelt met de wet.
- Gemeenten zich, als belanghebbenden, in zodanig geval – zeer onverhoopt - genoodzaakt zien op het Jeugddossier een juridische procedure te starten, met ondersteuning van de VNG, om alsnog te bewerkstelligen dat het Kabinet de wet respecteert en gemeenten in staat stelt hun rol en verantwoordelijkheden waar te maken.

08a. Resolutie “Stop met deelname IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden”

Bijlage bij ledenbrief 1 november 2024: “Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024”

Gevraagd besluit
In te stemmen met de Resolutie “Stop met deelname IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden”

Korte toelichting
Met instemming van de ALV van december 2022 heeft de VNG het IZA voorwaardelijk ondertekend. Zoals destijds afgesproken met de ALV wordt halverwege de looptijd, op de ALV van 29 november 2024, opnieuw gewogen of de gemaakte afspraken nog steeds realistisch en haalbaar zijn. Inmiddels is met de komst van het nieuwe kabinet de context veranderd en is in het regeerprogramma een nieuw akkoord aangekondigd. Daarmee is er naast de weging van de randvoorwaarden de vraag bijgekomen of we als gemeenten mee gaan doen in het nieuwe akkoord of niet?

Bijgaand ontvangt u:
- Resolutie “Stop met gesprekken vervolg IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden”
- Bijlage 1 “Uitwerking gelijkwaardigheid”
- Bijlage 2 “Wat betekent stoppen”.

Resolutie ‘Stop met gesprekken vervolg IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden’

De leden van de VNG bijeen te Utrecht op 29 november 2024 tijdens de Najaars ALV.

Constaterende dat;

- De ALV van de VNG op 2 december 2022 heeft ingestemd met voorwaardelijke deelname aan het IZA.

- De inhoudelijke argumenten voor deelname nog steeds overeind staan:
  - De zorg staat onder druk en moet ook in de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar blijven voor onze inwoners.
  - Gemeenten staan volledig achter de beweging van zorg naar gezondheid. Hiervoor moet intensiever tussen gemeenten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars worden samengewerkt.
  - Domeinoverstijgend samenwerken leidt naar verwachting tot betere zorg thuis;
  - De samenwerking is ook van belang om de toenemende druk op het sociaal domein beheersbaar te houden
  - Met het Integraal ZorgAkkoord (IZA) kan een impuls worden gegeven aan het verbeteren van de gezondheid van alle inwoners

- Er op 2 december 2022 drie algemene instapvoorwaarden zijn gesteld voor deelname:
  - Oplossing voor het financiële ravijn 2026
  - Compensatie voor het abonnementstarief
  - Structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid

- Het merendeel van deze randvoorwaarden niet is gerealiseerd:
  - Er is geen oplossing voor het financiële ravijn 2026.
  - Er is een gedeeltelijke compensatie voor het abonnementstarief van € 110 mln ontvangen bij het instappen in IZA. Die staat vooralsnog in de boeken t/m 2025, vanwege beoogde invoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage per 2026.
  - De situatie met de structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid zijn zelfs verslechterd door bezuiniging op preventie cq wegvallen van middelen uit het Gezond en Actief Leven akkoord (GALA) in het Regeerprogramma.

- Gemeenten aangeven dat zij als gevolg van een ongelijkwaardige bestuurlijke en financiële sturingskracht onvoldoende in positie zijn om de beweging van zorg naar gezondheid te kunnen beïnvloeden en de IZA doelen realiseerbaar te maken. Terwijl de beoogde transformatie zonder gemeenten geen kans van slagen heeft.

- Is afgesproken om halverwege de looptijd, op de ALV van 29 november 2024, opnieuw te wegen of de gemaakte afspraken nog steeds realistisch en haalbaar zijn. En dus of we als gemeenten blijven deelnemen aan het IZA.

- Met de komst van het nieuwe kabinet de context is veranderd. Het nieuwe kabinet wil niet onverkort verder met het huidige IZA. Men wil met de IZA partners werken aan een voortzetting van IZA uitgebreid met een aantal nieuwe elementen, waaronder de verbinding medisch – sociaal.

- Er ook risico's zitten aan stoppen met deelname aan IZA;
  - We praten als belangrijke partij niet meer mee over de toekomst van de zorg.
  - Inwoners kunnen negatieve effecten ervaren van verminderde samenwerking tussen het sociaal domein en de zorg.
  - De IZA partijen zullen doorgaan met de beweging waardoor er hoe dan ook verwachtingen richting gemeenten komen.
  - De opgebouwde relaties met IZA-partijen kunnen onder druk komen te staan
  - Onduidelijkheid over wat stoppen betekent voor de extra middelen die gemeenten ontvangen uit het IZA (€150 mln structureel).

Overwegende dat:

- Gemeenten nog altijd de inhoudelijke beweging steunen die IZA beoogt;
- Gemeenten ook nodig zijn om deze inhoudelijke beweging voor elkaar te krijgen;
- De door de ALV gestelde instapvoorwaarden voor deelname aan IZA niet zijn ingevuld;
- Gemeenten nog altijd kampen met grote financiële problemen o.a. door het ravijn;
- Gemeenten dus eerder zullen moeten bezuinigen en desinvesteren dan dat zij noodzakelijke inspanningen en investeringen kunnen doen.

Spreekt uit dat het VNG bestuur:

1. **Op dit moment moet stoppen met de gesprekken over IZA. Er is niet aan onze voorwaarden voldaan.**
   We gaan dus niet in gesprek over een nieuw akkoord, **totdat** we afspraken hebben kunnen maken over een gezamenlijke, gelijkwaardige start. [1]
2. **Pas terug aan tafel kan als er sprake is van een gelijkwaardige start.**
   Mochten we toch afspraken kunnen maken over een gezamenlijke en gelijkwaardige start dan kunnen we als dit is gelukt *in gesprek gaan* over een nieuw akkoord. Waarbij nog steeds de randvoorwaarde geldt dat de financiële positie van gemeenten moet zijn verbeterd om *mee te kunnen doen* in het nieuwe akkoord. Wanneer er een concept akkoord ligt, inclusief Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) en doorrekening, én er voldoende is voldaan aan de houdbaarheid van het sociaal domein, in de context van de bredere gemeentefinanciën, dan zal het bestuur dit concept akkoord voorleggen aan de leden.
3. **Als er een concept akkoord is en er voldoende is voldaan aan de houdbaarheid van het sociaal domein, in de context van de bredere gemeentefinanciën, dit voorlegt aan de ALV.**
   Als de ALV instemt kan het VNG bestuur overgaan tot ondertekening van het nieuwe akkoord.

[1] Zie bijlage voor explicitering hiervan

Toelichting

Inleiding

In september 2022 hebben het rijk, zorgverzekeraars en enkele grote zorgpartijen het Integraal Zorgakkoord (IZA) gesloten. Het IZA is een akkoord over de kwaliteit en de toegankelijkheid van de zorg en beheersing van de kosten. Het IZA gaat ook over de verbinding met het sociaal domein, gezondheid en preventie. Met instemming van de ALV van de VNG op 2 december 2022 heeft de VNG het IZA mee ondertekend. Voor deelname van gemeenten aan het IZA heeft de ALV een drietal instapvoorwaarden gesteld:

- oplossing voor het financiële ravijn 2026
- compensatie voor het abonnementstarief
- structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid.

Die keuze om mee te doen kwam voort uit de wens van gemeenten om belangrijke doelstellingen ten aanzien van gezondheid en preventie te realiseren. Gemeenten hebben belang bij een sterk zorgstelsel en bij samenwerking met diverse zorgpartijen. De komst van het IZA creëerde daarvoor nieuwe mogelijkheden. In 2022 bestonden al de nodige zorgen over de financiering, met name dan het beschikken over structurele middelen. Met de ALV is daarom afgesproken dat naar aanleiding van de Mid-Term Review (MTR) van het IZA opnieuw wordt gewogen of de gemaakte afspraken nog steeds realistisch en haalbaar zijn. Deze IZA-MTR én de eigen MTR van VNG en gemeenten hebben medio 2024 plaatsgevonden en in de ALV van de VNG op 29 november 2024 zal de genoemde weging plaatsvinden.

Stand van zaken gestelde randvoorwaarden

We kunnen stellen dat het merendeel van deze randvoorwaarden niet is gerealiseerd. Er is geen oplossing voor het financiële ravijn 2026. Er is een gedeeltelijke compensatie voor het abonnementstarief van € 110 mln ontvangen bij het instappen in IZA. (die staat vooralsnog in de boeken t/m 2025, vanwege beoogde invoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage per 2026).
Met het nieuwe kabinet is de algehele financiële positie van gemeenten echter verslechterd ten opzichte van twee jaar geleden. Gemeenten geven aan dat zij als gevolg van een ongelijkwaardige bestuurlijke en financiële sturingskracht onvoldoende in positie zijn om de beweging van zorg naar gezondheid te kunnen beïnvloeden en de IZA doelen realiseerbaar te maken. Terwijl de beoogde transformatie zonder gemeenten geen kans van slagen heeft.

Het logische antwoord op de vraag of we door moeten gaan met IZA luidt dan ook nee. Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden, deze zijn zelfs verslechterd mede als gevolg van de bezuinigingen op preventie in het Regeerprogramma en het wegvallen van GALA-middelen per 2026. Deze nee is een krachtig signaal naar het rijk, passend bij de bredere discussie over de slechte financiële positie van gemeenten.

Er is ook een aantal actuele ontwikkelingen en mogelijke risico’s die goed zijn om in de beraadslaging mee te nemen.

Actuele ontwikkelingen

Het nieuwe kabinet wil niet onverkort verder met het huidige IZA. Men wil met de IZA partners werken aan een voortzetting van IZA uitgebreid met een aantal nieuwe elementen, waaronder de verbinding medisch – sociaal. Deze veranderde context noodzaakt om op een nieuwe manier te kijken naar de

vraag of we door willen met IZA . Het gaat nu vooral om de vraag of gemeenten mee gaan doen aan het nieuwe akkoord. Dat akkoord is op het moment van deze ALV nog niet gereed.

Daarnaast is tijdens het Bestuurlijk Overleg IZA (BO IZA) van 3 oktober jl. is afgesproken dat (tijdelijke) transformatiemiddelen ook beschikbaar moeten komen voor het sociaal domein. Dat is behalve financieel positief voor gemeenten ook een goede stap naar een gelijkwaardig partnerschap tussen rijk, gemeenten en zorgverzekeraars.
Uit de eigen midterm review van de VNG en gemeenten met betrekking tot het IZA (juni 2024) is naar voren gekomen dat het nog ernstig schort aan dit gelijkwaardige partnerschap, wat de uitvoering van het IZA en de transformatie naar gezondheid in de weg staat.

Wat betekent stoppen?

Wat betekent een besluit van de ALV om te stoppen met IZA? Gemeenten houden hun wettelijke taken ten aanzien van preventie en ondersteuning en zetten dat onverminderd voort. Goede samenwerking met zorgpartijen blijft daarbij belangrijk. IZA en GALA bouwen voor een belangrijk deel voort op wat gemeenten al deden. Met stoppen vervalt het collectieve commitment daarop, inclusief de aanjaagrol van de VNG. Denk daarbij aan het meepraten aan de landelijke tafels door de VNG en het maken van landelijke afspraken namens gemeenten, de inzet op de organisatie en coördinatie van regionale gemeentelijke samenwerking en de gemeentelijke inzet op specifieke domeinoverstijgende samenwerkingen zoals bijvoorbeeld die rond de mentale gezondheidsnetwerken en eerstelijnszorg. De extra middelen die gemeenten ontvangen uit het IZA (€150 mln) zullen komen te vervallen.

Doorgaan houdt in dat VNG en gemeenten onder de huidige omstandigheden gecommitteerd doorgaan met uitvoering van de afspraken in IZA. In de gesprekken over het nieuwe akkoord kunnen we (wederom) inbrengen welke randvoorwaarden nodig zijn. Dat kan worden opgevat als wanneer die randvoorwaarden niet of niet geheel ingevuld worden, het commitment er toch wel is. En leidt in ieder geval tot verwachtingen bij de IZA partners. Ook zal de positie van gemeenten ten opzichte van rijk en zorgverzekeraars niet verbeteren en daarmee de invloed op financiële en inhoudelijke sturing ook niet. VNG zal gelijk aan de branchepartijen, waaronder Sociaal Werk Nederland, huisartsen en V&V aanbieders, deelnemen in de gesprekken over het nieuwe akkoord.

Risico's

Aan stoppen met IZA zit ook een aantal mogelijke risico's:

- We praten als belangrijke partij niet mee over de toekomst van de zorg. Het risico kan ontstaan dat zonder afstemming en met onterechte verwachtingen taken richting gemeenten komen.
- De opgebouwde relatie met IZA-partijen komt onder druk te staan, met doorwerking naar regionale uitvoering. Andere partners uit het sociaal domein worden rechtstreeks aan landelijke tafels gevraagd.
- We horen van sommige gemeenten dat ze zelf wel door willen gaan met de regionale uitvoering van de IZA regioplannen samen met de zorgpartners.
- Inhoudelijk biedt het IZA kansen, bijvoorbeeld wat betreft de verbinding en samenwerking met de zorg, en bouwt het IZA bouwt voort op wettelijke taken ten aanzien van preventie en ondersteuning die gemeenten daarvóór ook al deden.
- De extra middelen die gemeenten ontvangen uit het IZA (€150 mln structureel en in het nieuwe akkoord naar verwachting meer) zullen komen te vervallen.

Laat onverlet dat de ALV in 2022 de instapvoorwaarden niet voor niets heeft gesteld en dat doorgaan onder de huidige condities niet realistisch is.

Concluderend: nu stoppen, totdat

Op inhoud onderschrijven gemeenten de beweging die IZA beoogt en dragen zij daar ook graag aan bij. Zonder gemeenten en het sociaal domein zal de beoogde transformatie ook niet kunnen slagen. Vanuit die overtuiging zijn we in 2022 mee gaan doen. We hebben toen tevens, noodgedwongen, onze voorwaarden gesteld om ook duurzaam mee te kúnnen doen. Daar is niet aan voldaan en de financiële situatie is er voor gemeenten zeker niet beter op geworden. Gemeenten zijn nog onvoldoende in positie om te kunnen sturen op de transformatie. Er is onder de leden draagvlak voor een stevig statement naar het rijk: tot hier en niet verder. Aan het besluit om nu te stoppen zitten risico's, maar daarnaast is er het besef dat doorgaan onder deze condities niet realistisch is. Die maken immers dat gemeenten de verwachtingen niet waar kunnen maken en ook niet in de positie zijn om te sturen. Daarom roept deze resolutie op tot stoppen met deelname aan IZA en niet meepraten over het nieuwe akkoord totdat er duidelijke afspraken zijn gemaakt. Eerst met VWS en ZN over gelijkwaardig partnerschap, op basis waarvan we in ieder geval in gesprek kunnen gaan over het nieuwe akkoord. Waarbij nog steeds de randvoorwaarde geldt dat de financiële positie van gemeenten moet zijn verbeterd om ook daadwerkelijk mee te kunnen doen in het nieuwe akkoord.

Bijlage 1 bij resolutie IZA

Uitwerking gelijkwaardigheid

In de Resolutie van het VNG bestuur tbv de ALV 29 november 2024 staat: Er is niet aan onze randvoorwaarden voldaan. We gaan niet in gesprek over een nieuw akkoord, **totdat** we afspraken hebben kunnen maken over een gezamenlijke, gelijkwaardige start.

Wat bedoelen we hier met gelijkwaardig?

1. **Governance:** rijk en gemeenten staan als medeoverheden samen aan de lat voor de transformatie van zorg naar gezondheid en de aanpak daartoe. Gemeenten en zorgverzekeraars staan samen aan de lat voor de inkoop en organisatie van zorg en ondersteuning.
   => VWS, ZN en VNG regisseren samen de totstandkoming van het nieuwe akkoord waarbij gewerkt wordt volgens de werkwijze van de UDO.
   => VWS, ZN en VNG zijn gezamenlijk en gelijkwaardig opdrachtgever van het akkoord, onverlet de systeemverantwoordelijkheid van VWS en met respect voor elkaars taken en verantwoordelijkheden. We sturen gezamenlijk vanuit de verschillende rollen en aandachtsgebieden op de uitvoering daarvan en richten gezamenlijk het proces daartoe in.
   => in het verlengde hiervan wordt de toetsing van de transformatieplannen ook gezamenlijk gedaan door zorgverzekeraars en gemeenten.

2. **Financiën:** het rijk is verantwoordelijk voor een balans tussen taken, middelen en uitvoerbaarheid voor gemeenten. De transformatie vraagt om duurzame sturing op verandering. Voldoende structurele middelen voor gemeenten zijn uitgangspunt in het nieuwe akkoord. VWS blijft zich zichtbaar inzetten om dit te realiseren.

3. **Mandaat:** gemeenten zijn eerste overheid voor hun inwoners, met democratische prioriteiten en autonome bevoegdheden tav begroting. Samenwerking op het niveau van de regio is cruciaal om het IZA tot een succes te maken. Gemeenten maken daar onderling en met ketenpartners afspraken over, passend bij hun lokale rol en positie.

4. **Brede toegankelijkheid zorg en ondersteuning:** het toegankelijkheidsvraagstuk betreft zowel de zorg als het sociaal domein. Voor de beweging naar voren is de betaalbaarheid en het absorptievermogen van het brede sociaal domein cruciaal.

5. **Paradigma:** gemeenten hebben belangrijke taken op gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming. Allereerst in het belang van hun inwoners en ook om maatschappelijke en economische redenen, waaronder het uitstellen en voorkomen van zorg. De wijze waarop gemeenten het sociaal domein inrichten en organiseren is van waarde voor de houdbaarheid van zorg en ondersteuning, met name door de positionering van collectieve faciliteiten en de verbinding met sociale basis.

NB:

- In het nieuwe akkoord blijft – bij deelname van gemeenten – de regionale samenwerking tussen gemeenten en onderlinge vertegenwoordiging in de mandaatstructuur bestaan en kunnen we met VWS en ZN kijken naar mogelijke versteviging daarvan.
- Zorgverzekeraars en gemeenten hebben beide een zorgplicht, die verschillend (wettelijk) is vormgegeven. Waar nodig en mogelijk helpen we elkaar bij de naleving daarvan. Voor de ketenaanpakken willen we verkennen of en welke nadere afspraken we kunnen maken over de invulling van het deel van de aanpak waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn evenals afspraken over niet-vrijblijvende gezamenlijke prioritering.

Bijlage 2 bij Resolutie IZA

Wat betekent stoppen?

Wat betekent een besluit van de ALV om te stoppen met IZA? Gemeenten houden hun wettelijke taken ten aanzien van preventie en ondersteuning en zetten dat onverminderd voort. Goede samenwerking met zorgpartijen blijft daarbij belangrijk. Het IZA bouwt voor een belangrijk deel voort op wat gemeenten al deden. Met stoppen vervalt het collectieve commitment daarop, inclusief de aanjaagrol van de VNG. Denk daarbij aan het meepraten aan de landelijke tafels door de VNG en het maken van landelijke afspraken namens gemeenten, de inzet op de organisatie en coördinatie van regionale gemeentelijke samenwerking en de gemeentelijke inzet op specifieke domeinoverstijgende samenwerkingen zoals bijvoorbeeld die rond de mentale gezondheidsnetwerken en eerstelijnszorg. De extra middelen die gemeenten ontvangen uit het IZA (€150 mln) zullen komen te vervallen.

In grote lijnen komt het hier op neer:

- VNG trekt zich terug uit alle landelijke tafels, maakt geen afspraken meer met de landelijke partijen over de inzet van gemeenten, jaagt die ook niet meer aan en is niet meer aanspreekbaar op de individuele keuzes van gemeenten met betrekking tot de afspraken in de akkoorden. Dit kan leiden tot grotere lokale diversiteit, vertraging en versmalling.
- Geen landelijke afspraken meer over de organisatie en coördinatie van de regionale samenwerking en VNG jaagt dit ook niet meer aan. Gemeenten kunnen niet worden aangesproken op de mandaatstructuur en of, hoe en waarop gemeenten onderlinge samenwerking organiseren is aan henzelf. Evenals welke regio indeling ze daarbij hanteren. NB: voor de regioplannen waar gemeenten onderdeel van zijn geldt dezelfde voorwaardelijkheid als voor de handtekening onder IZA.
- De afspraken in IZA ten aanzien van de inzet op de netwerksamenwerking met huisarts en GGZ (mentale gezondheidsnetwerken en verkennend gesprek) gelden niet meer onverkort voor gemeenten. Deze zullen regionaal en lokaal moeten worden herbevestigd of er worden nieuwe afspraken over gemaakt.
- Voor de inzet op samenwerking met de eerstelijn geldt hetzelfde. Sociaal domeinpartijen die onderdeel zijn van deze samenwerking (bijv. sociaal werk) kunnen zich richting hun financier ook niet beroepen op de IZA afspraken.
- Gemeenten zijn niet meer gehouden aan afspraken over inzet op de coördinatie, organisatie en uitvoering van de domeinoverstijgende keteninterventies en gaan eigen (lokale) prioriteiten stellen.
- Gemeenten gaan eigen keuzes maken over of, hoe en hoeveel zij inzetten op inrichten van laagdrempelige steunpunten. VNG is geen trekker meer van de landelijke werkgroep voor het landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten.

- Opdrachtgeverschap aan de GGD-en is niet meer gekoppeld aan de afspraken in de akkoorden, maar gebeurt enkel nog op basis van landelijke en regionale prioriteiten van gemeenten zelf.
- Voor gemeenten geldt dat de spanning op het moeten bekostigen van activiteiten zonder structurele financiële dekking, niet meer op de landelijke tafel van IZA-partners gelegd kan worden. Daarmee wordt het een spanning die tussen gemeenten en hun samenwerkingspartners gehanteerd zal moeten worden.

Doorgaan houdt in dat VNG en gemeenten onder de huidige omstandigheden gecommitteerd doorgaan met uitwerking en uitvoering van de afspraken in IZA. In de gesprekken over het nieuwe akkoord kunnen we (wederom) inbrengen welke randvoorwaarden nodig zijn. Dat kan worden opgevat als wanneer die randvoorwaarden niet of niet geheel ingevuld worden, het commitment er toch wel is. En leidt in ieder geval tot verwachtingen bij de IZA partners. Ook zal de positie van gemeenten ten opzichte van rijk en zorgverzekeraars ongelijkwaardig blijven en daarmee in termen van invloed op financiële en inhoudelijke sturing niet verbeteren. VNG zal gelijk aan de branchepartijen, waaronder Sociaal Werk Nederland, huisartsen en V&V aanbieders, deelnemen in de gesprekken over het nieuwe akkoord.

08c. Contractstandaarden Wmo 2015
Bijlage bij ledenbrief “Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024” van 1 november 2024

Samenvatting
De ALV wordt gevraagd de Contractstandaarden Wmo 2015 vast te stellen. Het betreft hier de Contractstandaarden voor de Wmo voorzieningen voor dienstverlening. Voor de Wmo hulpmiddelen wordt t.z.t een aparte contractstandaard ontwikkeld. Het doel van contractstandaarden is vermindering van diversiteit in bepalingen in Wmo contracten en daardoor vermindering van administratieve lastendruk bij aanbieders en gemeenten. Met de vaststelling in de ALV is de toepassing van deze contractstandaarden een verplichting voor de gemeenten geworden. Het is een vorm van zelfbinding.
Er is tevens een proces voor toekomstige wijzigingen ingericht waarbij jaarlijks een update plaatsvindt van de Contractstandaarden Wmo 2015.
Op 2 december 2022 heeft de ALV van de VNG de contractstandaarden jeugdhulp vastgesteld. Momenteel zijn gemeenten bezig om de contractstandaarden voor jeugdhulp te implementeren in hun inkooppraktijk. Het Ketenbureau I-sociaal domein en de VNG ondersteunen gemeenten daarbij.

In deze bijlage wordt achtereenvolgens uitgelegd wat Contractstandaarden Wmo 2015 inhouden, hoe en met welke partijen ze tot stand gekomen zijn, wat hun status is, hoe ze worden ingevoerd en op welke wijze ze jaarlijks worden geactualiseerd.

Inhoud contractstandaarden Wmo 2015
Bij de aanpak om te komen tot een contractstandaard wordt onderscheid gemaakt tussen kernbedingen, niet kernbedingen (ook wel randvoorwaarden genoemd) en algemene voorwaarden. Kernbedingen bevatten essentiële prestatie-informatie (prijs, kwaliteit, inspanning of resultaat) en worden niet gestandaardiseerd. Daarmee blijft de beleids- en inkoop vrijheid van de gemeente gewaarborgd. Algemene voorwaarden, voorwaarden die bij alle denkbare kernbedingen een rol kunnen spelen gaan bijvoorbeeld over opzegging, ontbinding en overmacht. Gemeenten hanteren vaak de algemene voorwaarden van de VNG. In de contractstandaarden zijn de Algemene voorwaarden van de VNG onderdeel van de afspraken die gelden voor alle gemeenten en alle aanbieders die maatschappelijke ondersteuning bieden.
Het zijn de randvoorwaarden (niet-kernbedingen) die in de contractstandaarden zijn gestandaardiseerd. Randvoorwaarden zijn afspraken of bedingen die richting geven aan de wijze waarop aanbieders de Wmo hulp leveren. Randvoorwaarden gaan bijvoorbeeld - maar niet uitsluitend - over bekostiging, doelgroepen, toegangsmanagement, verantwoording, uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en contractmanagement.
In de Contractstandaard Wmo 2015 zijn de vorm en waar mogelijk de inhoud van de randvoorwaarden gestandaardiseerd. De aanpak resulteert in een standaard inkoopdocument en een standaard overeenkomst.
In de contractstandaarden Wmo 2015 rekening gehouden met verschillen in overeenkomsten als gevolg van de keuze voor een bepaalde inkoopprocedure: de overeenkomst die tot stand komt na het volgen van een procedure voor de inkoop van SAS-diensten (sociale en andere specifieke diensten) en de overeenkomst die tot stand komt na het volgen van een toelatingssysteem (open house).

Tenslotte is in de contractstandaarden Wmo 2015 rekening gehouden met de drie uitvoeringsvarianten die gemeenten kunnen toepassen: inspannings-, output- en taakgericht.

Werkwijze totstandkoming Contractstandaarden Wmo
De Contractstandaarden Wmo 2015 zijn tot stand gekomen op voordracht van een expertteam en zijn diverse malen besproken met een vaste begeleidingsgroep bestaande uit 27 vertegenwoordigers van VWS, VNG, zorgaanbieders, branches en gemeenten. De begeleidingsgroep bestond uit een evenwichtige samenstelling met vertegenwoordigers vanuit grote, kleine en middelgrote gemeenten.
Begin maart van dit jaar heeft een consultatieronde plaatsgevonden waaraan 55 deelnemers vanuit de praktijk hun bijdrage hebben geleverd waaronder, naast zorgaanbieders, 26 afzonderlijke gemeenten en een aantal gemeentelijke regionale inkooporganisaties waren vertegenwoordigd. Ook is input verzameld bij vertegenwoordigers van het Netwerk van Directeuren Sociaal Domein, strategisch afstemmingsoverleg, landelijke strategisch beleidsoverleg Wmo 2015 en de vakvereniging van inkoopmanagers. Met de begeleidingsgroep zijn alle bepalingen in de contractstandaard doorgenomen waarbij zoveel mogelijk tot overeenstemming is gekomen.

Verplicht gebruik
Wanneer de ALV akkoord gaat met de invoering van CS Wmo 2015 betekent dit dat de leden van de VNG zich verplichten de CS Wmo 2015 te gebruiken. Het is een vorm van zelfbinding. Wanneer alle leden de standaarden gaan gebruiken geeft dat het grootste effect op de vermindering van de administratieve lasten. Hierdoor ontstaat uniformiteit in de manier waarop gemeenten contracten afsluiten binnen de Wmo, wat kan helpen om verschillen in de uitvoering die geen betrekking hebben op de kernbedingen te verminderen.

Geleidelijke Implementatie
Er wordt uitgegaan van een geleidelijke overgang van de bestaande, naar de nieuwe situatie die blijft aansluiten op de afspraken die gemeenten en aanbieders gemaakt hebben. Dat wil zeggen dat gemeenten of regio's de standaarden kunnen gebruiken op het moment dat er nieuwe contracten worden afgesloten. Uiteraard bestaat ook de mogelijkheid – als contractpartijen gemeente en aanbieders hierover overeenstemming hebben bereikt – de contractstandaarden in de lopende contractperiode toe te passen. Contractpartijen die de eerder aangeraden wijzigingsclausule hebben gebruikt, kunnen de contractstandaarden overnemen zodra ze officieel vastgesteld zijn.

Jaarlijkse update
Na vaststelling kunnen de contractstandaarden nog beïnvloed worden door bijvoorbeeld praktijkervaringen, voortschrijdend inzicht, wijzigingen in wet- en regelgeving, uitspraken van de Geschillencommissie Sociaal Domein of gerechtelijke uitspraken. De opgeleverde standaarden zullen worden bijgehouden en doorontwikkeld. Voor de update van de standaarden wordt voorgesteld het proces te volgen zoals is afgesproken en vastgelegd bij de Contractstandaarden Jeugd. In dit proces worden jaarlijks de wijzigingen geïnventariseerd door het Ketenbureau en beoordeeld door een reviewgroep bestaande uit gemeenten, aanbieders en branches. De afweging of er sprake is van een kleine of grote wijziging is onderdeel van het advies van de Stuurgroep. Vervolgens geeft de Stuurgroep i-Sociaal Domein een zwaarwegend advies aan de VNG en betrokken brancheorganisaties. De impact van (kleine of grote) wijzigingen wordt hierbij afgewogen.

In dit proces worden grote wijzigingen aan het College voor Dienstverleningszaken en de Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs voorgelegd. Na positieve advisering worden de wijzigingsvoorstellen ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur van de VNG.

Vervolgproces contractstandaarden overige Wmo voorzieningen
Met het vaststellen van de CS Wmo 2015 door de ALV is de inkoop van een deel van de Wmo voorzieningen, te weten de diensten, gestandaardiseerd. De standaardisatie van de inkoop van de voorziening hulpmiddelen zal vervolgens in gang worden gezet. Inkoop van hulpmiddelen valt niet onder SAS-diensten, maar onder het Europese aanbestedingsregime. Hiervoor zal een apart traject in gang worden gezet. De eerste gesprekken met Firevaned, de brancheorganisatie voor aanbieders van revalidatie- en mobiliteitshulpmiddelen, hebben reeds plaats gevonden.
De aparte contractstandaard voor hulpmiddelen zal t.z.t. ter besluitvorming aan de ALV worden voorgelegd.

Standpunt en besluitvorming VNG-bestuur
Het VNG-bestuur heeft in zijn vergadering van 30 oktober positief geadviseerd over de Contractstandaarden Wmo 2015. Ze zijn een logisch gevolg van een eerder besluit van de ALV om Contractstandaarden voor jeugdhulp te ontwikkelen die door alle gemeenten gebruikt moeten gaan worden. Deze ontwikkeling draagt bij aan administratieve lastenverlichting voor gemeenten en Wmo aanbieders.

Meer informatie

De documenten behorend bij de contractstandaarden Wmo 2015 zijn te vinden via onderstaande linken.

Microsoft Word - 1.-CS-Wmo-Overeenkomst (i-sociaaldomein.nl)

Microsoft Word - 2. Toelichting Contractstandaard in sjabloon (i-sociaaldomein.nl)
Microsoft Word - 3.-Inkoopdocument-SAS-met-EMVI-in-sjabloon (i-sociaaldomein.nl)
Microsoft Word - 4.-Inkoopdocument-Wmo-2015-SAS-zonder-EMVI-in-sjabloon (i-sociaaldomein.nl)
Microsoft Word - 5.-Inkoopdocument-Toelatingsprocedure-Wmo-in-sjabloon (i-sociaaldomein.nl)
Microsoft Word - 6. Toelichting Inkoopdocument Contractstandaard Wmo in sjabloon (i-sociaaldomein.nl)

9. Verantwoording over uitvoering moties ALV-en

(Bijlage bij ledenbrief “Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024” van 1 november 2024)

Samenvatting

Hierbij legt het VNG bestuur verantwoording af aan de leden over de uitvoering van de moties die zijn aangenomen in de Extra ALV van 24 mei 2024 en de ALV van 26 juni 2024 en over de moties die in deze ledenvergaderingen zijn aangehouden. Bij iedere motie is aangegeven of het bestuur voorstelt om de motie af te doen of langer aan te houden. Uitgangspunt is dat moties worden afgedaan, waarbij de oproep in de motie integraal onderdeel wordt van de VNG-inzet op betreffende onderwerp. Bij uitzondering kan het bestuur om politiek-strategische of meer inhoudelijke overwegingen voorstellen om moties aan te houden.

Voorstel aan de leden

Het bestuur stelt de leden voor om in te stemmen met de verantwoording van het bestuur over de uitvoering van moties, inclusief de voorstellen om de betreffende moties als afgedaan te beschouwen dan wel aan te houden.

Inhoudsopgave verantwoording uitvoering moties

Aangehouden moties:

- Motie Almere en Tilburg “Een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel, anders niet acceptabel voor gemeenten deel II” aangenomen in ALV 29 juni 2022
- Motie Land van Cuijk “Verhogen NHG norm voor woonwagens en standplaatsen” aangenomen in Najaars ALV 1 december 2023
- Motie Enschede “Herstel financiële verhouding met nieuwe regering” aangenomen in Najaars ALV 1 december 2023
- Motie Beesel “Rechtvaardige, langjarige, solide, duurzame gemeentefinanciën” aangenomen in ALV 14 juni 2023
- Motie Leidschendam-Voorburg “Afschaffing opschalingskorting” aangenomen in ALV 14 juni 2023
- Motie Brummen en anderen “Richtlijn gezamenlijke inzet en financiering praktijk ondersteuner huisartsen Jeugd GGZ” aangenomen in Najaars ALV 1 december 2023.

Aangenomen moties Extra ALV 24 mei 2024:

- Motie Enschede “Geen woorden maar daden”
- Motie Krimpenerwaard, Molenlanden, Gorinchem en Gouda “Zorg voor goede basis voor de lokale democratie en investeer in de relatie stad en land”.

Aangenomen moties ALV 26 juni 2024:

- Zaanstad “Wendt het ravijn af: compensatie voor 2026 en 2027”
- Wijk bij Duurstede “Moeilijke keuzes maken we samen (met de leden van de Tweede Kamer)”
- Zeist “Langdurig en samenhangend investeren voor alle inwoners van probleemgebieden”
- Castricum “Gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale partijen”
- Fryske Marren “Bingo als sociaal-maatschappelijke activiteit”
- Heemstede “Rechtmatigheidsverantwoording moet het voor gemeenteraden makkelijker maken”
- Katwijk en Gouda “Tweejaarlijkse herwaardering WOZ”
- De Bilt “NIS2, geen taken zonder knaken”
- Gouda en Krimpenerwaard “Nieuwkomersonderwijs”
- Ridderkerk “Een adequate en reële financiering van jeugdhulp”
- Veenendaal “Middelen ten behoeve van specifieke inzet voor verhoging landelijke vaccinatiegraad”
- Veldhoven “Voorgenomen btw-verhoging”
- Kampen “Asielzoekers aan het werk”
- Deventer “Warmtetransitie: alleen als die betaalbaar is!”
- West-Betuwe “Warmtegemeenschappen”
- Druten “Beleidsaanpassing op basis van vervallen salderingsregeling en doorberekening kosten op het gebied van verduurzaming”
- Schagen “Verlichten van netcongestie door inzet op lokale energiehubs”
- Goirle “Grenzen aan investeringsruimte woningcorporaties”
- Gooise Meren “Het milieurendement centraal stellen bij vergoedingen PMD”
- Gouda “Slappe bodem, sterke samenwerking”
- Gulpen-Wittem “Uitvoering soortenmanagementplannen”
- Roerdalen “Financiële tegemoetkoming bij uitbreiding woonwagenstandplaatsen”.

Aangehouden moties eerdere ALV-en

Onderwerp:	**Inburgering**
Motie en indiener:	Motie Almere en Tilburg “Een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel, anders niet acceptabel voor gemeenten deel II” *(ALV 29 juni 2022)*
Inhoud/oproep: (samengevat)	Draagt het bestuur op: - Zich te blijven inzetten voor een betaalbaar en uitvoerbaar inburgeringsstelsel voor gemeenten - Ervoor te zorgen dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt om samen met de gemeenten de gesignaleerde knelpunten, ten aanzien van structurele passende financiën, sturingsmogelijkheden, (ICT)systemen, privacy en verantwoording, aan te pakken en op te lossen, anders wordt de regiefunctie voor gemeenten onuitvoerbaar - Ervoor te zorgen dat gemeenten kunnen leren van (praktijk)ervaringen. Het inburgeringstraject is gebaat bij een adaptief systeem, dat qua wet- en regelgeving aan kan sluiten op nieuwe inzichten en ervaringen uit de praktijk.
Verantwoording:	De uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van het inburgeringsstelsel vraagt onverminderd inzet van de VNG. De VNG is hierover structureel in gesprek met het rijk. De motie ondersteunt die gesprekken en onderschrijft de Wet inburgering Wi) als adaptief en lerend stelsel. Onderdeel daarvan is de tussenevaluatie inclusief kostenonderzoek waarmee nu gestart wordt (oplevering eind 2025). Er is nog geen financiële tegemoetkoming voor 2024, 2025 en 2026 voor de uitvoeringskosten in relatie tot de hogere aantallen inburgeraars. De inschatting komt neer op respectievelijk (afgerond) 60 miljoen, 100 miljoen en 100 miljoen euro. Daarnaast is in de rijksbegroting een budgetkorting van 10% aangekondigd op de spuk Wi2021, is het budget voor de onderwijsroute na 2025 onzeker én zijn er ingeboekte effecten op de voorzieningenkosten inburgering als gevolg van een verwachte lagere instroom van statushouders. De VNG blijft zich daarom inzetten voor passende middelen zodat gemeente alle inburgeraars passende ondersteuning kunnen bieden conform de Wi 2021, zoals ook herbevestigd in ‘Bestuurlijke afspraken over de doorstroommigratie tussen de VNG, het Veiligheidsberaad, het IPO en het Rijk’ op 26 augustus 2022
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp:	Woonwagens
Motie en indiener:	Motie Land van Cuijk “Verhogen NHG norm voor woonwagens en standplaatsen” *(aangehouden in Najaars ALV 1 december 2023)* Motie Hoorn “Starterslening voor woonwagenbewoners” *(afgedaan in Najaars ALV 2023)*
Inhoud/oproep: (samengevat)	*Motie Land van Cuijk* Oproep aan bestuur: In contact te treden met de minister van BZK om de NHG-normen voor standplaatsen en woonwagens te verhogen en om samen te bevorderen dat financiële instellingen geen onnodige beperkingen opleggen aan de uitvoering van het landelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid. *Motie Hoorn* Oproep aan het bestuur: In overleg te gaan met SVN om het product starterslening ook open te stellen voor woonwagens.
Verantwoording	Het ligt in de lijn der verwachting dat er geen extra geld komt in het gemeentefonds voor de extra investeringskosten. Waar de VNG wel mee aan de slag is gegaan met het Rijk en financiële instellingen (SVn, NHG en RABO-bank) zijn oplossingen voor de hypotheekverstrekking en verhoging van de hypothecaire waarde van standplaatsen en woonwagens. De eerste resultaten zijn hoopvol.
Voorstel:	De motie Land van Cuijk “Verhogen NHG norm voor woonwagens en standplaatsen” als afgedaan te beschouwen.

Onderwerp:	Financieel meerjarenperspectief gemeenten
Motie en indiener:	Motie Enschede “Herstel financiële verhouding met nieuwe regering” *(Najaars ALV 1 december 2023)*
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om: - Samen met de nieuwe regering werk te maken van het herstel van de financiële verhouding. Dit zodat de oeverloze strijd over geld kan stoppen en we aan de slag kunnen met de grote maatschappelijke opgaven waar we gezamenlijk voor staan - Hiervoor als voorwaarde bij de nieuwe regering neer te leggen dat de volledige korting op het gemeentefonds van structureel 3 miljard euro moet worden teruggedraaid - Als de nieuwe regering hiertoe onverhoopt niet overgaat zogenaamde "teruggeefgesprekken" te starten waarbij een nader te bepalen takenpakket dat gemeenten in medebewind voor het Rijk uitvoeren wordt teruggegeven aan het Rijk. Dit om daarmee het takenpakket voor gemeenten weer passend te laten zijn bij de beschikbare middelen in het gemeentefonds.

Onderwerp:	Financieel meerjarenperspectief gemeenten
Verantwoording	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp:	Financieel meerjarenperspectief gemeenten
Motie en indiener:	Motie Beesel “Rechtvaardige, langjarige, solide, duurzame gemeentefinanciën” *(Najaars ALV 1 december 2023)*

Verantwoording	Oproep aan het bestuur om:
	- Alles in het werk te stellen om bij het Rijk structureel € 3 miljard bij te plussen in het gemeentefonds en de daarbij horende (beleids-)vrijheid met ingang van de Rijksmeerjarenbegroting 2024;
	- Zo lang het tekort van € 3 miljard niet is opgelost en er geen sprak is van stabiele, solide en duurzame gemeentefinanciën:
	  ○ Geen nieuwe bestuurlijke akkoorden te sluiten of afspraken te maken met het Rijk;
	  ○ Bestaande taken en akkoorden met het Rijk, ook die zich in de fase van invoering bevinden, door te lichten op mogelijkheden om deze te bevriezen of in te trekken en de leden hierover te informeren uiterlijk in de aanloop naar de BALV in het najaar;
	  ○ Zorg te dragen dat de meest kwetsbare groepen in onze samenleving hierdoor niet in de knel komen;

Onderwerp:	**Financieel meerjarenperspectief gemeenten**
Inhoud/oproep: (samengevat)	- Langjarige, rechtvaardige en ruimere financiële positie van gemeenten centraal te stellen in elke boodschap van de VNG; - Daarbij gebruik te maken van een breed instrumentarium in relatie tot de inzet van de vereniging om het gesprek met het Kabinet te voeren en een oplossing te bereiken; - Om mee te werken aan een oplossing met betrekking tot het financieel toezicht, door in gesprek te gaan met de provinciale toezichthouders over wat wel en wat niet kan. - Alles in het werk te stellen om bij het Rijk de begrotingsregels met betrekking tot de inzet van incidentele middelen te versoepelen en bij de beoordeling van de financiële positie in te steken op financiële wendbaarheid en weerbaarheid, in navolging van de essaybundel van de raad voor het openbaar bestuur; - De punten uit deze motie in te brengen in het begrotingsproces 2024 van het Rijk en te laten verwerken in de septembercirculaire 2023 en/of zo spoedig mogelijk daarna; - Gezamenlijk te pleiten bij het Kabinet voor het uitwerken van de aanbevelingen van de adviesraden in het rapport “Elke Regio Telt”; - Vanuit de VNG een voorstel aan het Rijk wordt opgesteld op basis van het rapport “Elke Regio Telt”, met input van de netwerken, en dit zo spoedig mogelijk en niet later dan 2 september aan te bieden aan het Kabinet en de Tweede Kamer.
Verantwoording	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp:	**Financieel meerjarenperspectief gemeenten**
Motie en indiener:	Motie Leidschendam-Voorburg “Afschaffing opschalingskorting” *(ALV 13 juni 2023)*
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur van de VNG om: - Het rijk te verzoeken om de opschalingskorting na jarenlange bevriezing (2020-2025) definitief af te schaffen, dat bekend te maken in duidelijke taal en zonder voorbehouden, en dit te verwerken bij de septembercirculaire 2023; - Totdat deze beëindiging van de opschalingskorting is bekend gemaakt als uitgangspunten in de gesprekken met het rijk te hanteren: - Geen nieuwe bestuurlijke akkoorden te sluiten of andere (tijdelijke) afspraken te maken met het rijk; - Bestaande akkoorden met het rijk die zich in de fase van invoering bevinden, door te lichten op mogelijkheden om deze te bevriezen of in te trekken en de leden hierover te informeren uiterlijk in de aanloop naar de BALV in het najaar; - Bij voorgaande twee punten wel zorg te dragen dat de meest kwetsbare groepen in onze samenleving hierdoor niet in de knel komen.
Verantwoording	De Voorjaarsnota liet betekenisvolle stappen zien voor gemeenten. De oploop van de opschalingskorting is structureel geschrapt. Door heldere afspraken over objectieve indexering en fondsvorming is een rechtvaardige risicoverdeling van de zorgkosten (Wmo) geregeld.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen.

Onderwerp:	**Hervormingsagenda Jeugd**
Motie en indiener:	Brummen en anderen “Richtlijn gezamenlijke inzet en financiering praktijk ondersteuner huisartsen Jeugd GGZ” (*Najaars ALV 1 december 2023*)
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie bevestigt het belang van de functie Praktijkondersteuner Huisartsen Jeugd en roept op om het gesprek aan te gaan met zorgverzekeraars om een richtlijn te maken, die duidelijkheid geeft over de financiering en verantwoordelijkheden van de POH Jeugd GGZ.
Verantwoording	Vóór de zomer heeft de VNG twee overleggen geïnitieerd waarin de mogelijkheden om te komen tot een richtlijn en borgen daarvan in de leidraad samenwerking VNG-LHV zijn verkend. Helaas bleek ZN tijdens deze gesprekken zeer ongenegen om zich te verbinden aan een richtlijn t.a.v. dit onderwerp en gaven zij te kennen hier ook geen verdere gesprekken over te willen voeren. Nu kiezen we ervoor om via gesprekken met de LHV verkennen hoe een dergelijke richtlijn zonder medewerking van ZN toch gestalte zou kunnen krijgen. Daarin is overeenstemming bereikt over een richtlijn waarin de twee basismodellen (jeugdconsulent vanuit de gemeente en POH-GGZ met aandachtsgebied jeugd) als uitgangspunt en te prefereren opties worden beschreven. Wel zal, gevoed door kennis vanuit het Zorginstituut Nederland, nadere, objectieve informatie worden opgenomen over welk type zorg onder welke wet valt. Deze kunnen gemeenten benutten in hun afspraken met zorgverzekeraars over dit thema. Deze oplossing lijkt vooralsnog het hoogst haalbare. De verwachting is dat de richtlijn en herijkte leidraad begin 2025 worden gepubliceerd en willen we in ieder geval afronden voor de ALV van juni 2025.
Voorstel:	De motie aan te houden

Aangenomen moties Extra ALV 24 mei 2024

Onderwerp:	**Gemeentefinanciën**
Motie en indiener:	Motie Enschede “Geen woorden maar daden”
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie ‘Geen woorden, maar daden’ constateert kort samengevat dat de financiële verhoudingen met het hoofdlijnenakkoord niet meteen zijn hersteld en dat taken en middelen van gemeenten vanaf 2026 niet vanzelf in balans zijn gebracht. Zonder goede afspraken betekent dit dat gemeenten (forse) bezuinigingen in gang zullen moeten gaan zetten. De motie roept het bestuur op: - Geen nieuwe taken of uitbreiding in bestaande taken meer te accepteren totdat er weer sprake is van verbetering in de financiële vooruitzichten voor gemeenten. - In beeld te brengen uit welke bestuurlijke akkoorden we ons terug kunnen trekken omdat gemeenten niet voldoende financiële middelen hebben - Daadwerkelijk en per direct te starten met een “takengesprek” met het kabinet. Dit met de insteek om het takenpakket van gemeenten weer passend te laten zijn bij de beschikbare middelen in het gemeentefonds. Die gesprekken te voeren langs 3 invalshoeken: o wettelijke aanpassingen die gemeenten kunnen helpen om inhoudelijk en financieel meer grip te krijgen o taken die verlegd kunnen worden naar een ander overheidsniveau omdat ze daar voortvarender danwel efficiënter opgepakt kunnen worden o taken die juist bij gemeenten moeten blijven omdat het daarop van wezenlijk belang is dat zij het dichtst bij burgers staan.
Verantwoording:	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp:	**Gemeentefinanciën**
Motie en indiener:	Motie Krimpenerwaard, Molenlanden, Gorinchem en Gouda “Zorg voor goede basis voor de lokale democratie en investeer in de relatie stad en land”
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie benoemt een aantal onderwerpen op het terrein van de financiële verhoudingen en legt daarbij de verbinding met brede welvaart, de verbinding tussen stad en platteland, en het vertrouwen in de overheid. Oproep aan het bestuur: - Nadrukkelijk af te spreken met de provincies dat de korting in 2025 een eenmalige korting is, die door gemeenten incidenteel gedekt kan worden - Te onderzoeken of het mogelijk is om op termijn een goede koppeling met de brede welvaart te maken bij de wijze van indexeren.
Verantwoording:	De planbureaus werken komende jaren aan de verankering van brede welvaart in de begrotingssystematiek van het rijk. Dat proces loopt trager dan verwacht. Daardoor hebben we nu nog geen beeld van hoe die verankering eruit komt te zien. In de huidige situatie worden sommige indicatoren voor brede welvaart wel meegenomen in de rijksbegroting maar deze leveren vooralsnog een vrij beperkt beeld van brede welvaart op. Als VNG zullen wij te zijner tijd aanhaken bij het proces van de planbureaus en de leden op dat moment nader informeren.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen.

Aangenomen moties ALV 26 juni 2024

Kabinetsformatie/financiën

Onderwerp: kabinetsformatie/financiën	
Motie en indiener:	Motie Zaanstad “Wendt het ravijn af: compensatie voor 2026 en 2027”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om het kabinet, en in het bijzonder de nieuwe ministers van Financiën en BZK, te wijzen op de verplichting om gemeenten de komende jaren te compenseren op grond van de Gemeentewet artikel 108 lid 3.
Verantwoording:	Het bestuur zal bij de verzending van de ALV-stukken op 1 november a.s. een actuele stand van zaken geven over de inzet richting het kabinet. Daarna zal het bestuur de uitkomsten van het overhedenoverleg van 21 november met de leden delen en voorstellen doen het vervolgproces. Hiermee legt het bestuur ook verantwoording af over de uitvoering van de moties die betrekking hebben op de inzet van de VNG richting het kabinet.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp: kabinetsformatie/financiën	
Motie en indiener:	Motie Wijk bij Duurstede “Moeilijke keuzes maken we samen (met de leden van de Tweede Kamer)”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan de VNG om: - Alle 150 leden van de Tweede Kamer, de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Financiën uit te nodigen voor de college- en raadsvergaderingen waarin deze moeilijke beslissingen worden genomen zodat zij kunnen bijdragen, meebeslissen en medeverantwoordelijkheid kunnen dragen voor deze keuzes, - De Kamerleden en bewindslieden die op deze uitnodiging in gaan te koppelen aan een college- en gemeenteraad zodat zij een zo breed mogelijk beeld krijgen van de gevolgen van deze bezuiniging.

Onderwerp: kabinetsformatie/financiën	
Verantwoording:	VNG was en blijft bereid om een ondersteunende rol te spelen als gemeenten leden van de Tweede Kamer willen uitnodigen. Maar colleges en raden gaan daar natuurlijk zelf over. Dit is ook de interpretatie van deze motie nav de bespreking bij indiening, die leidde tot een positief preadvies. Via de publiekscampagne heeft de VNG het initiatief genomen om het belang van gemeenten bij het bredere publiek onder de aandacht te brengen. Ook via de landelijk media brengt de VNG dit continu actief onder de aandacht. Daarnaast heeft de VNG op bestuurlijk en ambtelijk niveau contact met Kamerleden om de belangen van gemeenten en de moeilijke keuzes waarvoor zij staan, onder de aandacht te brengen.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: kabinetsformatie/financiën	
Motie en indiener:	Motie Zeist “Langdurig en samenhangend investeren voor alle inwoners van probleemgebieden”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Verzoekt het bestuur: - Bij het Rijk intensiever te pleiten voor een aanvullend programma op het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid om meer gemeenten te kunnen ondersteunen die ook te maken hebben met soortgelijke probleemgebieden. - Als VNG nauw samen te werken met de gemeenten die ook bij het NPLV willen sluiten en de behoeften en uitdagingen van deze gemeenten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid effectief te vertegenwoordigen. - Bij voorkeur hier ook de samenwerking met andere maatschappelijke partners te zoeken die actie met dit thema bezig zijn en hiervoor met het Rijk overleggen, zoals de koepel van woningcorporaties Aedes.

Onderwerp: kabinetsformatie/financiën	
Verantwoording:	Het pleidooi voor middelen ten behoeve van een aanvullend NPLV programma voor middelgrote gemeenten vraagt nog steeds inzet van de VNG. De VNG is hierover structureel in gesprek met het rijk, in bijzonder de betrokken ministeries. De motie ondersteunt die gesprekken. Tevens vragen we ambtelijk aandacht in de lessen uit NPLV-gebieden die voor middelgrote gemeenten relevant zijn, evenals in de vertaling van deze lessen naar het schaalniveau. In dit kader zien we een belangrijke rol voor een NPLV-ondersteuningsprogramma van het ministerie van BZK, waarbij we via de ambtelijke lijn onderzoeken welke mogelijkheden er zijn binnen het ministerie. Ondanks dat de beschikbaarheid van middelen niet in het vooruitzicht zijn, zal de VNG in vervolggesprekken bestuurlijk aandringen op de wens van middelgrote gemeenten voor een toegesneden programma waarin wordt samengewerkt met maatschappelijke partners.
Voorstel:	De motie aan te houden

Bestuur/handhaving

Onderwerp: bestuur/handhaving	
Motie en indiener:	Motie Castricum “Gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale partijen”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Landelijke politieke partijen krijgen subsidie vanuit het Rijk, lokale politieke partijen ontvangen niets. Vanuit democratisch oogpunt is het niet meer dan logisch dat alle politieke partijen vanuit de overheid de beschikking krijgen over dezelfde middelen en mogelijkheden. De motie roept het VNG bestuur op om zich positief uit te spreken over de kwestie van structurele gelijke subsidieregelingen voor landelijke en lokale partijen en daarvoor aandacht te vragen bij het kabinet.
Verantwoording:	Deze motie ondersteunt de inzet van de VNG. Wij pleiten al jaren voor een gelijk speelveld voor lokale politieke partijen. In gemeenten zijn ruim een derde van de raadsleden afkomstig van een lokale politieke partij en ook in een derde van de colleges zijn lokale politieke partijen vertegenwoordigd. Het is vreemd dat lokale politieke partijen geen toegang hebben tot middelen om bijvoorbeeld kandidaat raadsleden op te leiden in aanloop naar de verkiezingen. Gelijke ondersteuning van alle partijen komt ten goede aan onze democratie. Inmiddels is er een wetsvoorstel; de Wet op de politieke partijen waarin er gesproken wordt over een subsidieregeling voor alle lokale politieke partijen. Dit voorstel ligt nu ter advies voor bij de Raad van State. Het wetsvoorstel is een stap vooruit. De VNG blijft zich inzetten voor een structurele subsidieregeling, in het wetsvoorstel wordt wel gesproken over een subsidie voor lokale politieke partijen, maar er is slechts financiering geregeld voor de eerste drie jaar. Deze financiering dient structureel geregeld te worden. Ook blijft de VNG pleiten voor een tijdelijke regeling op korte termijn waardoor er volgend jaar een subsidie beschikbaar komt zodat lokale politieke partijen dit kunnen gebruiken in aanloop naar de raadsverkiezingen van 2026.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: bestuur/handhaving	
Motie en indiener:	Motie Fryske Marren “Bingo als sociaal-maatschappelijke activiteit”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Veel verenigingen, bijvoorbeeld sportverenigingen, dorps- en wijkverenigingen, seniorenbonden organiseren incidenteel bingo-middagen en -avonden. Een aantal jaren geleden is er door een wijziging van de Alcoholwet een verbod gekomen op het organiseren van een bingo in een lokaliteit waarop een alcoholwet-vergunning van toepassing is. Gemeenten zijn verplicht te handhaven op de naleving van de Alcoholwet. Maar ook andere instanties kunnen controleren en handhavend optreden. Hierdoor zijn de bingo-bijeenkomsten in vele dorpen en wijken in de praktijk onmogelijk geworden. De motie roept het VNG bestuur op om ervoor te pleiten dat bingo’s georganiseerd door een sociaal-maatschappelijke vereniging of organisatie mogelijk blijven ook als ze worden gehouden in een lokaliteit waarop de Alcoholwet van toepassing is. Ook als er geen andere lokaliteit beschikbaar is dan een lokaliteit waar de Alcoholwet op van toepassing is zou de activiteit plaats moeten kunnen vinden.
Verantwoording:	De staatssecretaris heeft in beantwoording van Kamervragen over dit onderwerp toegezegd de Alcoholwet zodanig aan te passen dat kleine kansspelen (waaronder bingo’s) in horecagelegenheden met een alcoholwetvergunning kunnen worden georganiseerd. Hierover heeft overleg plaatsgevonden tussen de VNG en het ministerie van VWS en is een concepttekst voor de aanpassing van de Alcoholwet besproken. De verwachting is dat het aangepaste voorstel nog dit najaar ter internetconsultatie wordt aangeboden.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Financiën

Onderwerp: financiën	
Motie en indiener:	Motie Heemstede “Rechtmatigheidsverantwoording moet het voor gemeenteraden makkelijker maken”
Inhoud/oproep: (samengevat)	1. In gesprekken met het rijk aan te geven dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en de huidige spelregels niet lijken te leiden tot het gewenste resultaat 2. In te zetten op een goede evaluatie van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en daarbij expliciet in te gaan op de mate waarin dit gemeenteraden helpt om voortvarend hun controlerende taak in te vullen.
Verantwoording:	Het is de bedoeling om de veranderingen rondom de rechtmatigheids-verantwoording te evalueren. Dit proces is door het ministerie van BZK echter nog niet in gang gezet. De VNG zal daarop aandringen en wanneer het proces is gestart de oproep uit de motie uiteraard daarin meenemen.
Voorstel:	De motie aan te houden.

Onderwerp: financiën	
Motie en indiener:	Motie Katwijk en Gouda “Tweejaarlijkse herwaardering WOZ”
Inhoud/oproep: (samengevat)	De motie “Tweejaarlijkse herwaardering WOZ” overweegt dat een tweejaarlijkse herwaardering van de WOZ-waarde, in plaats van de nu geldende jaarlijkse herwaardering leidt tot minder druk op de capaciteit in de uitvoering en tot verbetering van de kwaliteit. De motie roept het bestuur op een onderzoek op te starten naar de mogelijkheden van een tweejaarlijkse herwaardering in samenspraak met de Landelijke Vereniging van Lokale Belastingen (LVLB) en in afstemming met de betrokken ministeries.
Verantwoording:	De VNG heeft in afstemming met de voorzitter van de Landelijke Vereniging van Lokale Belastingen (LVLB) het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (het ESBL) de opdracht gegeven een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een tweejaarlijkse herwaardering. Het onderzoek zal worden uitgevoerd door prof. mr. dr. Arjen Schep en Robert Kastelein LL.M. Ten behoeve van het onderzoek is een klankbordgroep geformeerd met afgevaardigden van de LVLB, de Unie van Waterschappen, de Belastingdienst, het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Vereniging Eigen Huis en team Belastingen van de VNG. De uitkomsten van het onderzoek worden medio maart 2025 verwacht.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: financiën	
Motie en indiener:	Motie De Bilt “NIS2, geen taken zonder knaken”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om bij de internetconsultatie van de Cyberbeveiligingswet[1] en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, naast de uitkomsten uit de uitgevoerde impactanalyse de volgende punten naar voren te brengen: - Zorg dat er geen interpretatieverschil tussen de NIS2 richtlijn en de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten bestaat; - Neem daartoe de categorieën die bedrijven op grond van de NIS2 richtlijn moeten nemen, in de Nederlandse wetgeving over; - Maak duidelijk voor welke organisaties de NIS2 richtlijn van toepassing is; - Voorzie de gemeenten van structureel budget voor de implementatie en uitvoering; - Coördineer de implementatie van deze wet, zodat de verantwoordelijken gelijk kunnen oplopen bij de implementatie, de wijze van uitvoering en het beheersen van de risico’s in de keten; - Geef een handelingsperspectief waarmee bestuurders invulling kunnen geven aan hun verantwoordelijkheid, zonder de bestuurdersaansprakelijkheid als een zwaard van Damocles boven zich te hebben hangen; - In dialoog met het Ministerie van JenV, BZK en andere relevante ministeries overeenstemming te bereiken over het geheel aan Europese richtlijnen die op het terrein van digitale veiligheid worden verwacht met als algemene uitgangspunten dat nationale wetgeving tijdig, gebundeld, geïntegreerd en integraal afgewogen (niet versnipperd) wordt aangeboden vanuit de verschillende ministeries en voorzien wordt van een prioritering in de tijd.
Verantwoording:	In de Miljoenennota is geen geld vrijgemaakt voor NIS-2 voor gemeenten. De scope van de Cyberbeveiligingswet is vooralsnog niet geheel duidelijk en de invoering van de wet is uitgesteld naar halverwege 2025. De VNG werkt aan impactanalyses en businesscases om een onderbouwde financiële claim naar bij de staatsecretaris of het NCTV in te dienen.
Voorstel:	De motie aan te houden.

[1] https://www.internetconsultatie.nl/cyberbeveiligingswet/b1

Sociaal domein

Onderwerp: sociaal domein	
Motie en indiener:	Motie Gouda en Krimpenerwaard “Nieuwkomersonderwijs”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Gemeenten worden geconfronteerd met meerdere urgente knelpunten bij het regelen van nieuwkomersonderwijs. Dit speelt met name bij de Internationale Schakelklassen (ISK) door een onvoorspelbare exponentiële groei van leerlingen. Er zijn extra en onvoorziene investeringen nodig voor ISK onderwijshuisvesting die nog jarenlang drukken op de gemeentelijke kapitaallasten en concurreren met de enorme onderwijshuisvestingsopgave (IHP). Terwijl er geen sprake is van een regionale gemeentetaak. Gemeenten betalen daarnaast afgeleide kosten voor de inzet van regiocoördinatie en op diverse aanpalende beleidsdomeinen zoals bijv. leerlingenvervoer en openbare orde& veiligheid. De gemeenten roepen het VNG-bestuur op in gesprek te gaan met de verantwoordelijke ministers voor: Roept het VNG-bestuur op: • meer (boven)regionale regie vanuit OCW en J&V op het vraagstuk van nieuwkomersonderwijs, zowel PO als VO niveau (ISK’s); ; • concrete oplossingen op acute financiële en inhoudelijke knelpunten rond ISK-onderwijs zoals onderwijshuisvesting, regio coördinatie, leerlingenvervoer, leerplicht, doorstroom en COA op de korte termijn te realiseren, zodat e.e.a. toekomstbestendiger is ingericht en voor het voorkomen van de groei van thuiszitters, voortijdige schoolverlaters en het “verdwijnen” van AMV’ers.
Verantwoording	De VNG en OCW hebben ambtelijk de situatie in Gouda besproken. Dit in samenhang met een AEF-rapport over de kosten van nieuwkomersonderwijs voor gemeenten. Ambtelijk geeft OCW geen middelen te hebben om te voorzien in de extra kosten nieuwkomersonderwijs. Dit vanwege bezuinigingen op de eigen OCW-begroting en de inschatting dat dit onderwerp niet tot meer middelen vanuit het brede kabinet leidt. De VNG heeft met OCW ook gesproken over de rol die zij heeft in de coördinatie van het nieuwkomersonderwijs omdat er nu “gedwongen” centrumgemeenten ontstaan zonder de bevoegdheden of beschikbaar budget. OCW antwoordde dat zij gaat onderzoeken hoe het ministerie vanuit een bestaande regio-indeling het nieuwkomeronderwijs kan coördineren. Er wordt bijvoorbeeld gedacht aan de onderwijsregio’s. Dit wordt eind 2024/begin 2025 verder opgepakt door OCW.

Onderwerp: sociaal domein	
Verantwoording:	Onze inschatting is dat verdere bestuurlijke druk op OCW nu de situatie niet doet veranderen. Daarom zullen we onze inzet plegen op de lobby richting de Tweede Kamer. We starten de lobby om in november aan te sluiten bij de begrotingsbehandeling van OCW. We leggen er de nadruk op dat er geld moet komen voor het ISK's. Het aanknopingspunt voor deze lobby is het onderzoek over de gemeentelijke kosten nieuwkomersonderwijs dat medio oktober wordt gepubliceerd en met de kamer wordt gedeeld. Daarnaast nemen we dit onderwerp mee in onze brede lobby over alle onderwerpen die het kabinet ten aanzien van asiel en migratie onvoldoende regelt waardoor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk verder onder druk komt te staan.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp: sociaal domein	
Motie en indiener:	Motie Ridderkerk "Een adequate en reële financiering van jeugdhulp"
Inhoud/oproep: (samengevat)	Verzoekt het VNG-bestuur: 1. Er bij het Rijk op aan te dringen dat artikel 108 van de Gemeentewet in acht wordt genomen, hetgeen betekent dat gemeenten een vergoeding van het Rijk ontvangen die in verhouding staat tot de uitvoeringskosten jeugdhulp. Hier ook het financieringsstelsel van Jeugd op aan te passen waarbij de risico's niet alleen bij gemeenten liggen. 2. Gezien de steeds verder stijgende kosten voor de jeugdhulp de besparing van 1 miljard euro per 2026 als niet reëel aan te merken. Dit onderbouwd vanuit de gemeentelijke praktijk voor te leggen aan de deskundigencommissie en op basis van de uitspraak van de commissie zich in te spannen om met het Rijk te komen tot realistische budgetten voor de uitvoering van de Jeugdwet conform artikel 108 lid 3 Gemeentewet. 3. Het Rijk met spoed te verzoeken om duidelijke, rechtvaardige en toekomstbestendige financiële- en juridische kaders voor de uitvoering van de Jeugdwet (reikwijdte), en daarbij oog te hebben voor: - De kracht van de nabijheid van gemeenten en voldoende investeringsruimte op het gebied van o.a. gezondheid, welzijn en onderwijs - De bestaanszekerheid voor onze burgers - De noodzaak in het kader van de houdbaarheid van de zorg om te de-medicaliseren en te normaliseren, en daartoe de maatschappelijke dialoog te initiëren en te continueren.

Onderwerp: sociaal domein	
Verantwoording:	Deze motie is een belangrijke basis voor de bestuurlijke gesprekken over de financiën jeugd en de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Momenteel leggen we onderbouwd aan de deskundigencommissie voor waarom de 1 miljard bezuiniging niet haalbaar is en wat gemeenten in de praktijk doen om te sturen op de jeugdhulp. De uitspraak van de deskundigencommissie van januari 2025 biedt de basis voor het bestuurlijke gesprek tussen rijk en VNG over het financieel kader jeugd. Onze inzet is om voor de voorjaarsnota tot een aangepast kader te komen waardoor gemeenten weer realistische budgetten hebben voor de uitvoering van de Jeugdwet, conform artikel 108 lid 3 Gw. Daarnaast werken we in het kader van de hervormingsagenda met het rijk aan een nieuw financieringsmodel die recht doet aan de sturingsmogelijkheden van gemeenten. De VNG-inzet is om tot komen tot toekomstbestendige interbestuurlijke verhoudingen waarbij de risico's voor de tekorten jeugdhulp niet enkelzijdig bij gemeenten liggen. We stellen voor om de motie aan te houden tot na de voorjaarsbesluitvorming n.a.v. de uitspraak van de deskundigencommissie.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp: sociaal domein	
Motie en indiener:	Motie Veenendaal "Middelen ten behoeve van specifieke inzet voor verhoging landelijke vaccinatiegraad"
Inhoud/oproep: (samengevat)	De landelijke vaccinatiegraad daalt en dit baart zorgen. Het verhogen hiervan vraagt onder andere om inspanning door gemeenten en GGD'en voor een wijkgerichte werkwijze met een fijnmazige aanpak. Het VNG bestuur wordt opgeroepen om met het Rijk het gesprek aan te gaan over het gezamenlijk belang van het verhogen van de vaccinatiegraad, met als inzet om gemeenten van de juiste randvoorwaarden te voorzien om de benodigde extra inspanning voor gemeenten en GGD'en voor deze aanpak te kunnen realiseren.

Onderwerp: sociaal domein	
Verantwoording:	De motie weerspiegelt de zorgen die leven bij gemeenten en de VNG over de dalende vaccinatiegraad. Sinds de ALV in juni heeft het ministerie van VWS in het regeerprogramma opgenomen dat een wijkgerichte lokale aanpak nodig is voor het verhogen van deze vaccinatiegraad. Deze beleidsambitie wordt niet ondersteund met een financiële doorvertaling. De motie Veenendaal versterkt onze positie in de gesprekken met VWS, waarin we de boodschap meenemen dat gemeenten, samen met de GGD, een essentiële rol spelen; Het is van belang dat in de te ontwikkelen plannen hier rekening mee wordt gehouden en dat hier voldoende middelen voor vrijgemaakt worden. De contacten met GGD GHOR zijn gelegd, waarbij we onderzoeken waar we mogelijk samen kunnen optrekken. Het onderwerp is aangekaart in onze bijdrage aan het begrotingsdebat van VWS, en we agenderen het richting het debat over medische preventie van VWS. Op dit moment is er nog geen (financieel) perspectief, maar we gaan het gesprek met VWS aan over wat er nodig is voor een succesvolle aanpak.
Voorstel:	De motie aan te houden.

Onderwerp: sociaal domein	
Motie en indiener:	Motie Veldhoven “Voorgenomen btw-verhoging”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Het VNG bestuur wordt verzocht de Tweede Kamer en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te wijzen op de zorgen vanuit gemeenten ten aanzien van de voorgenomen btw verhoging door een verzoek te leggen aan de (nog aan te stellen) bewindspersoon op cultuur om eerst stevig en fundamenteel onderzoek te doen naar de gevolgen hiervan op de samenleving, economie én cultuursector. En de btw verhoging mee te nemen in gesprekken van VNG met het nieuwe kabinet.
Verantwoording:	De VNG heeft de zorgen van gemeenten over de voorgenomen btw-verhoging al geuit in de felicitatiebrief aan de nieuwe bewindspersoon, minister Bruins van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De VNG heeft zich in de zomer van 2024 verbonden aan een consortium van particuliere cultuurfinanciers en gemeenten voor het opstellen van een impactanalyse van de btw-verhoging op cultuur. Daarover verscheen een persbericht op 11 september en stond de bestuurlijk woordvoerder cultuur van de VNG verschillende pers te woord. In de Algemene Ledenbrief van de VNG in reactie op de Rijksbegroting 2025 is het standpunt van de VNG verwoord. Voor een rondetafelgesprek geïnitieerd door de Tweede Kamer over de effecten van de btw-verhoging voor onderwijs, cultuur en media op 26 september jl. bracht de VNG het standpunt in via de genodigden aan tafel. De VNG zelf was niet uitgenodigd, ondanks een verzoek. Zolang het nodig is, blijft de VNG aansturen bij o.a. minister Bruins dat de impactanalyse en ander onderzoek aantoont dat de gevolgen van de btw-verhoging grote impact heeft op de samenleving, economie en culturele sector én dat gemeenten hier straks ook tegen aan lopen.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: sociaal domein	
Motie en indiener:	Motie Kampen “Asielzoekers aan het werk”
Inhoud/oproep: (samengevat)	In 2023 is de 24-weken-eis komen te vervallen: asielzoekers mogen langer dan 24 weken per jaar werken, mits hun asielaanvraag minstens 6 maanden in behandeling is en de werkgever een tewerkstellingsvergunning (TWV) heeft. Activering is goed voor het welzijn van nieuwkomers, vroegtijdige participatie via betaald werk draagt bij aan (het tempo van) integratie en meedoen heeft een positief effect op inburgering. In de praktijk zijn er echter nog belemmeringen om asielzoekers te laten werken. Dit zijn meerdere factoren, van aanvragen VOG tot de lange wachttijden in de BRP-straten. Gezien de huidige arbeidsmarktkrapte is het zonde om geen gebruik te maken van de talenten onder asielzoekers. Het hoofdlijnenakkoord 2024-2028 van PVV, VVD, NSC en BBB spreekt zich niet uit over asielzoekers en werken. Daarom dient gemeente Kampen deze motie in en roept de VNG op om; • In samenwerking met ketenpartners zoals COA, het UWV en werkgeversorganisaties met het nieuwe kabinet in gesprek te gaan over het creëren van de juiste kaders en randvoorwaarden om begeleiding en ondersteuning naar betaald werk onder asielzoekers te stimuleren; • De benodigde financiële middelen daarvoor beschikbaar te laten stellen; • Daarbij te verkennen wat dat betekent voor de rol van gemeenten; • In te zetten op het snel oplossen van belemmeringen om asielzoekers aan het werk te krijgen en houden

Onderwerp: sociaal domein	
Verantwoording:	Er is een verkenning gedaan onder gemeenten. In deze verkenning komt naar voren dat gemeenten een regierol voor zichzelf zien, met de daarbij behorende randvoorwaarden. Deze bevindingen zullen 14/11 gedeeld worden met de CIE PSI en op 15/11 met de TCAM. Het is helpend als asielzoekers worden toegevoegd aan het besluit SUWI. Momenteel zijn het UWV en VNG in gesprek hierover met SZW. Ondersteuning wordt voor gemeenten dan eenvoudiger gemaakt. Het eerste bestuurlijke gesprek met het rijk volgt op 21/11. Dit is het reguliere bestuurlijk overleg met SZW. UWV, COA en VNG hebben de intentie uitgesproken om samen de lobby richting het rijk op te pakken. Het G40 stedennetwerk heeft aangegeven de VNG lobby te steunen en dezelfde lijn te volgen. VNO-NCW heeft haar steun hier ook voor uitgesproken. Momenteel lopen er nog gesprekken met andere stakeholders. Momenteel lopen er meerdere proeven in het land om asielzoekers (en statushouders) toe te leiden naar werk, deze worden nu in kaart gebracht en meegenomen voor de geleerde lessen. Er loopt een verkenning naar de samenwerking in bestaande structuren. Hiervoor zullen er 3 pilots in het land volgen. Dit zijn pilots waar UWV, COA en VNG in samenwerken. De afspraken hieromtrent zullen eind oktober bestuurlijk vastgelegd worden.
Voorstel:	De motie aan te houden

Fysiek domein

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Deventer “Warmtetransitie: alleen als die betaalbaar is!”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Betaalbaarheid van de warmtetransitie is al sinds het sluiten van het klimaatakkoord een gespreksonderwerp tussen gemeenten en het Rijk. Ondanks het feit dat er verschillende (financiële) instrumenten zijn ontwikkeld constateren de indieners dat dit nog steeds niet genoeg is en dat het nog steeds ontbreekt aan een eenduidige definitie om gezamenlijk te bepalen wat we onder betaalbaarheid verstaan. Willen gemeenten hun regierol in de warmtetransitie kunnen invullen dan is het essentieel dat de betaalbaarheid goed wordt geregeld. Zeker wanneer de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) in werking is getreden (medio 2025) en gemeenten in hun besluitvorming ook moeten kunnen onderbouwen dat de betaalbaarheid voor gebouweigenaren is geborgd. Zonder duidelijke en voor inwoners uitlegbare definitie en een ruimhartig financieel instrumentarium om dit te organiseren winnen we het draagvlak en vertrouwen van inwoners in de warmtetransitie niet terug. Deze motie roept het VNG-bestuur op om er bij het rijk op aan te dringen om voor het einde van het jaar tot een gezamenlijke definitie en uniforme uitlegbaarheid van betaalbaarheid te komen waarbij inwoners centraal staan. Tot slot roept de motie het bestuur op in overleg met de minister te treden en erop aan te dringen de betaalbaarheid voor (collectieve) oplossingen voor aardgasvrij te organiseren.
Verantwoording:	Betaalbaarheid van de warmtetransitie is doorlopend onderwerp van gesprek tussen VNG en het Rijk. De maatschappelijk meest gewenste oplossing in de warmtetransitie moet ook een betaalbare oplossing zijn voor inwoners. Het bestuur voert actief overleg met de ministers van Klimaat en Groene Groei (KGG) en Volkshuisvesting en Ruimtelijke ontwikkeling (VRO) over betaalbaarheid. Dit betreft zowel de (door)ontwikkelingen van financieringsinstrumenten als de ontwikkeling van landelijke uniforme kaders voor betaalbaarheid. Om het gesprek over landelijke kaders te faciliteren heeft de VNG een onderzoeksopdracht verstrekt die medio oktober gereed is. Tot slot is het ons doel dat landelijke kaders over betaalbaarheid ook worden vastgelegd in instructieregels voor betaalbaarheid in de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw). Daarover zijn we in gesprek met rijk en dit loopt via de politiek.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie West-Betuwe “Warmtegemeenschappen”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Deze motie roept het VNG bestuur op om met de aanstaande minister van Klimaat en Groene Groei aan te dringen op duidelijkheid over warmtegemeenschappen zodat gemeenten invulling kunnen geven aan hun regierol die voortkomt uit de Wet Collectieve Warmte (WCW).
Verantwoording:	In de nota van wijzigingen op de WCW wordt iets meer duidelijkheid gegeven over de definitie en de rol van warmtegemeenschappen bij collectieve warmte. Dit is nog niet vertaald naar het laten vervallen van het lichtere regime en is nog onderwerp van gesprekken met het rijk. Het bestuur zal indien noodzakelijk dit verder agenderen in een bestuurlijk overleg.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Druten “Beleidsaanpassing op basis van vervallen salderingsregeling en doorberekening kosten op het gebied van verduurzaming”
Inhoud/oproep: (samengevat)	In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat de salderingsregeling per 1 januari 2027 wordt afgeschaft. Eigen opgewekte elektriciteit mag dan niet meer worden verrekend met eigen verbruik. Energiebedrijven berekenen vooruitlopend op deze afschaffing kosten voor het terug leveren van opgewekte elektriciteit op het elektriciteitsnet. De investeringen voor hernieuwbare elektriciteit zullen hierdoor vertragen. In het buitenland wordt duurzame energieopslag bevordert en is energie delen mogelijk te maken om efficiënter met het net om te gaan en betaalbare energie te organiseren. De indieners verzoeken het bestuur het rijk te verzoeken subsidiebeleid te ontwikkelen op gebruik van energieopslag en energie delen mogelijk te maken in de Energiewet.

Onderwerp: fysiek domein	
Verantwoording:	In het kader van het Nationaal Plan Energiesysteem is de VNG met het rijk in overleg om het energiesysteem soepeler, slimmer en sneller te realiseren. Daar is een sterke decentrale ontwikkeling voor nodig op hernieuwbare energie en de bijbehorende opslag. De VNG voert en heeft een actieve lobby gevoerd op het mogelijk maken van energie delen in de Energiewet. Het belang van Energieopslag wordt erkend. De VNG heeft in samenwerking met Aedes, Vereniging Eigen Huis, Techniek NL, Woonbond, Consumentenbond en Unie van Waterschappen gepleit voor aanvaarding van het amendement Kröger 36378-65. Dit amendement maakt het mogelijk dat inwoners en bedrijven, individueel of in energiecoöperaties, lokaal opgewekte energie kunnen delen, ook als zij niet bij dezelfde energieleverancier zijn aangesloten. Bij de definitieve stemming is dit amendement niet aangenomen. Wij blijven echter onverminderd het belang van energie delen onderstrepen in de gesprekken met het Rijk. Om energieopslag goed te kunnen inzetten binnen het energiesysteem dient het energietarievenstelsel tevens te worden aangepast. VNG is hier beleid op aan het ontwikkelen. Bij de inzet van gesubsidieerde opslag is het van belang dat de ontwikkeling een positief effect heeft binnen het energiesysteem. Dit betekent dat er duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over het gebruik en de toepassing van de opslagmodaliteiten zodat deze niet tot ongewenste resultaten leiden (netcongestie veroorzaken). Dit is bij het rijk benoemd en onderdeel van verdere uitwerking van instrumentarium.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Schagen “Verlichten van netcongestie door inzet op lokale energiehubs”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Netcongestie heeft een toenemende impact op het besturen van gemeenten: woningen, bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en duurzame energieprojecten kunnen steeds vaker niet meer worden aangesloten op het elektriciteitsnet en komen op een wachtlijst. De verschillende overheidslagen hebben een rol in het zorgen voor een betaalbaar, beschikbaar, slim inzetbaar en robuust energiesysteem. De motie verzoekt de VNG een visie te ontwikkelen over de rol van gemeenten bij het realiseren van energiehubs en andere innovatieve oplossingen. Deze visie mee te nemen in de lobby. De benodigde wet- en regelgeving onder de aandacht te brengen bij het rijk. Bij het rijk aan te dringen dat netbeheerders gebruik maken van de bevoegdheid om netcodes toe te passen en bedrijven en gemeenten voor te lichten gebruik te maken van deze maatregelen. Mogelijkheden voor netbeheerders om systeembatterijen te plaatsen te verruimen. Gemeenten te ondersteunen in de praktijk door kennisdeling. Gemeenten te betrekken in de onderhandelingen met het rijk over de middelen voor na 2025.
Verantwoording:	Op het gebied van energiehubs zijn reeds veel initiatieven ontplooid en zijn ministerie KGG, Netbeheer Nederland (NBNL), IPO, VNG en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM’s) en andere inhoudelijke partijen druk bezig deze energiehubs mogelijk te maken. Vanuit het rijk is € 166 miljoen ter beschikking gesteld aan met name de provincies. De provincies zijn nu bezig een uitvoeringsagenda uit te werken. Daar worden gemeenten ook actief bij betrokken. Uit dit geld worden ook de ROM’s in stelling gebracht. De ontwikkelingen op dit vlak zijn te uitgebreid om hier een volledig overzicht van te geven. Vanuit de VNG zullen gemeenten die met energiehubs bezig zijn of bezig gaan actief benaderd worden om hen op vlieghoogte te brengen.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen.

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Goirle “Grenzen aan investeringsruimte woningcorporaties”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Woningcorporaties hebben op termijn niet allemaal voldoende financiële ruimte om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Voldoende financiële ruimte voor woningcorporaties is enorm belangrijk. Gevraagd wordt om de financiële positie van de woningcorporaties onder de aandacht te brengen van het nieuwe kabinet en te vragen om passende maatregelen bij de uitwerkingen van het Hoofdlijnenakkoord.
Verantwoording:	De VNG hamert bij voortduring op een gezonde financiële positie voor de woningcorporaties. Dat een gezonde financiële positie voor de corporaties van belang is wordt in het kabinet en in de Tweede Kamer breed onderkend. De financiële positie van woningcorporaties wordt in het najaar van 2024 herijkt. Dit zal onder meer inzicht geven in het effect van de woningbouwdoelstellingen van het kabinet op de investeringscapaciteit van corporaties en laten zien in hoeverre deze doelen haalbaar zijn. De financiële positie van de corporaties zal ook aan de orde zijn bij de herijking van de Nationale Prestatieafspraken Woningcorporaties; een afsprakenkader te ondertekenen door het rijk, AEDES, de Woonbond en de VNG. De komende maanden worden nog afspraken met de corporaties gemaakt (Nationale Prestatieafspraken Corporatiesector). Als dit proces aan eind van het jaar afgerond is, kunnen we de motie afdoen (volgende ALV).
Voorstel:	Deze motie aan te houden.

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Gooise Meren “Het milieurendement centraal stellen bij vergoedingen PMD”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur: - Bij herziening van de afspraken met Verpact (*voorheen: Afvalfonds Verpakkingen*), in het kader van de Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV), meer aandacht te besteden aan het milieurendement van het door gemeenten ingezamelde Plastic-, Metaal- en Drankenkarton- (PMD) verpakkingsafval - Het milieurendement van de inzameling en verwerking van materialen nadrukkelijker te wegen bij de te maken keuzes. Dit moet leiden tot een stimulans voor het bedrijfsleven om verpakkingsmateriaal te gebruiken, dat leidt tot beter recyclebare monostromen - Bij het Rijk aan te dringen op verdere aanscherping van de normen voor recycling en meer transparantie rondom de verwerking van huishoudelijke afvalstromen, waarbij de milieueffecten centraal worden gesteld.

Onderwerp: fysiek domein	
Verantwoording:	De motie strookt met de inzet van de VNG om bij het maken van nieuwe afspraken nadrukkelijk rekening te houden met onder meer het milieuresultaat en ondersteunt de eerdere oproep van gemeenten om een prikkel in te bouwen aan de zogenoemde voorkant van de keten, wetende dat het de verantwoordelijkheid is van producenten om dit aannemelijk te maken. Door bij ontwerp en de productie van verpakkingen (en andere producten) al rekening te houden met duurzaamheid en hergebruik, kan beter worden toegewerkt naar de gemeentelijke ambities in het kader van de transitie naar een circulaire economie, kan de afvalberg worden beperkt en komt de gewenste sluiting van ketens dichterbij. Gezien de circulaire ambities van gemeenten wordt bij het maken van de nieuwe afspraken bovendien ingezet op een goed uitlegbare boodschap richting inwoners. De boodschap om verpakkingsafval op de juiste wijze in te zamelen, dient dan ook duidelijk, uitlegbaar en transparant te zijn. De in de motie gedane oproep maakt onderdeel uit van de inzet van de VNG tijdens het inmiddels in gang gezette onderhandelingstraject met Verpact en het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. N.B. De voortgang van het onderhandeltraject wordt toegelicht in sessie 4 tijdens de tweede ronde van de door VNG georganiseerde deelsessies op de bestuurdersdag op 29 november a.s.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen.

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Gouda “Slappe bodem, sterke samenwerking”
Inhoud/oproep: (samengevat)	1. De onderwerpen bodemdaling, (grond)waterbeheer en funderingsproblematiek binnen de VNG een plek te geven gezien de uitdagingen zullen toenemen en steeds meer gemeenten met deze thematiek te maken krijgen. Daarbij vanuit de VNG het belang van de aanpak van bodemdaling, (grond)waterbeheer, funderingsproblematiek uit te dragen ook vanwege de grote maatschappelijke impact en implicaties voor andere ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, vitaliteit van gebieden, behoud en ontwikkeling van de woningvoorraad , bodem- en watersturend e.d.; 2. Bodemdaling, (grond)waterbeheer en funderingsproblematiek in de volle breedte te beleggen in één van de VNG commissies en daar frequent te agenderen. Bij bespreking van deze onderwerpen zoveel mogelijk de verbinding te leggen de gemeentelijke leden van het Platform Slappe bodem door bijvoorbeeld de voorzitter te vragen aan te sluiten in de commissie; 3. De thema’s bodemdaling, (grond)waterbeheer en funderingsproblematiek en de benodigde ontwikkeling van kennis en innovatie bij de Rijksoverheid onverminderd onder de aandacht te blijven brengen met inachtneming van het feit dat deze thematiek ook substantiële kosten voor gemeenten zich meebrengt. Daarbij te vragen om een integrale benadering binnen de Rijksoverheid voor deze thematiek omdat de aanpak anders teveel versnipperd blijft.
Verantwoording:	Grondwaterbeheer, bodemdaling en funderingsproblematiek zijn thema’s die onderdeel zijn van het interbestuurlijk traject Water en Bodem Sturend (WBS) en de Nationale aanpak Funderingen. Bij beide trajecten neemt de VNG actief deel. Deze trajecten vormen een belangrijke basis voor de VNG-inzet op de thema’s: bodemdaling, (grond) waterbeheer en funderingsproblematiek. De VNG streeft naar geïntegreerde agendering in de commissie Ruimte Wonen en Mobiliteit (RWM). Specifieke aspecten zoals bijvoorbeeld financiële consequenties worden daarnaast ook in andere commissies besproken. De gemeentelijke expertise in het Platform Slappe bodem is waardevol en de VNG wordt actief bij het platform betrokken. Ook bij het opstellen van een VNG-Position Paper funderingen (december 2024 beschikbaar). De VNG zal zich ook in de toekomst blijven inzetten om het belang van dit thema in gesprekken met het rijk te agenderen. De noodzaak voor een integrale, samenhangende aanpak binnen het rijk blijft onverminderd nodig. Zo vroeg VNG bij het Commissiedebat Water 24 september jl. aandacht voor dit aspect en gevolgen bodemdaling.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen.

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Gulpen-Wittem “Uitvoering soortenmanagementplannen”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Gemeenten hebben een belangrijke rol wanneer het gaat om het realiseren van oplossingen voor natuurvriendelijk isoleren. Zonder de inzet van gemeenten komt de isolatie grotendeels stil te liggen. Deze motie roept het VNG-bestuur op om in gesprek te gaan met het Kabinet op een 6-tal punten waaronder het creëren van duidelijkheid voor het te voeren (gemeente)beleid, slagvaardige sturing en ondersteuning vanuit de provincie, te onderzoeken of er nog nieuwe denkrichtingen zijn om de uitvoerbaarheid te verbeteren, de financiele middelen te verhogen voor SMP’s en compenserende maatregelen, te zorgen voor handelingsperspectief voor gemeenten en gemeenten in staat te stellen al met de pre-smp aan de slag te gaan.
Verantwoording:	De uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van soortenmanagementplannen vraagt nog steeds inzet van de VNG. De VNG is hierover structureel in gesprek met het rijk en IPO. De motie ondersteunt die gesprekken en geeft een duidelijke inkadering mee waarop de VNG in haar inzet de focus moet houden. In 2024 heeft de VNG verzocht om een uitvoeringstoets over de impact van soortenbescherming op na-isolatie. Deze toets wordt op dit moment uitgevoerd en moet inzicht geven in de impact van de tijdelijke werkwijze NVI, de voorwaarden voor een tijdige realisatie van de SMPs, maar ook de capaciteits- en financiële vragen die na het opstellen van een SMP bij gemeenten zullen blijven spelen. Tevens geeft de impactanalyse aanbevelingen voor een succesvolle implementatie. De uitkomsten van deze toets zullen als aanvullende onderbouwing dienen voor de financiële claims en de noodzaak voor duidelijke informatie en handelingsperspectief voor gemeenten richting het rijk en IPO en landelijke politiek. Mede op basis van de input van gemeenten die wij tijdens het tweewekelijkse inloopspreekuur en consultatie-oploopjes, en via e-mails en het forum ophalen, waarin telkens blijkt dat gemeenten door een gebrek aan duidelijke informatie, ondersteuning/advisering door provincies, financiële middelen, handelingsperspectief en het tekort aan ecologen onvoldoende vaart kunnen maken, blijft VNG deze gebreken aankaarten en oproepen dat de noodzakelijke stappen worden genomen om gemeenten daadwerkelijk in staat te stellen hun belangrijke rol in deze opgave te kunnen vervullen. Dit doen wij zowel tijdens de structurele overleggen, als ook via consultatie-reacties en onze lobbyinzet.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: fysiek domein	
Motie en indiener:	Motie Roerdalen “Financiële tegemoetkoming bij uitbreiding woonwagenstandplaatsen”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Gemeenten beschikken niet over voldoende middelen om extra investeringskosten alleen te kunnen dragen. Het realiseren van én nieuwe standplaatsen en het inrichten en bewerken van nieuwe woonwagenlocaties is bewerkelijk en duur.
Verantwoording:	Het ligt in de lijn der verwachting dat er geen extra geld komt in het gemeentefonds voor de extra investeringskosten. Waar de VNG wel mee aan de slag is gegaan met het Rijk en financiële instellingen (SVn, NHG en RABO-bank) zijn oplossingen voor de hypotheekverstrekking en verhoging van de hypothecaire waarde van standplaatsen en woonwagens. De eerste resultaten zijn hoopvol.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Aan de leden

Datum
25 oktober 2024
Ons kenmerk
U20240527
Lbr. 24/042
Telefoon
070 3738393

Onderwerp
Bekendmaking voorgedragen kandidaten
VNG-bestuur en -commissies

Geachte leden van college en gemeenteraad,

De Voordrachtscommissie heeft op 21 oktober 20 kandidaten voorgedragen voor in totaal 21 vacatures in het VNG-bestuur en de -commissies. Voor de invulling van een van de vacatures waren er onvoldoende kandidaten. Hierna ontvangt u het overzicht van de voorgedragen kandidaten en een toelichting op deze voordracht en op de procedure richting de Najaars ALV van 29 november. Met deze ledenbrief wordt ook de mogelijkheid tot het stellen van andere kandidaten geopend.

Voorgedragen kandidaten
Hierbij geven we een overzicht van de opengestelde vacatures en de voorgedragen kandidaten.

Bestuur/commissie:	**Vacature door (komend) vertrek uit bestuur/commissie van:**	**Voorgedragen kandidaten:**
Bestuur: 1. Voorzitter commissie Participatie, Schuldhulp-verlening en Integratie	Peter Heijkoop, wethouder Dordrecht	Marianne van der Sloot, wethouder ’s-Hertogenbosch
2. Lid: vacature griffier	Geert van Soest, griffier Venlo	Gert-Jan Broer, griffier Almere
3. Lid: vacature raadslid	Ojanne Chang, raadslid Heerenveen	Jan de Koning, raadslid Gouda
4. Lid: vrije vacature	Rutger Groot Wassink, wethouder Amsterdam	Hester van Buren, wethouder Amsterdam

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Bestuur/commissie:	Vacature door (komend) vertrek uit bestuur/commissie van:	Voorgedragen kandidaten:
Commissie Bestuur en Veiligheid (1 lid)	Sjoerd Potters, burgemeester De Bilt	Sjoerd Potters, burgemeester Helmond
Commissie Europa en Internationaal (2 leden)	Brigitte van den Berg, wethouder Beverwijk Hans Boerkamp, wethouder Rhenen	Hilde Moerland, wethouder Tholen Tjapko Poppens, burgemeester Amstelveen
Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu (1 lid)	Thijs Kuipers, wethouder Horst aan de Maas	Jaap-Willem Eijkenduijn, wethouder Goeree-Overflakkee
Commissie Informatie-samenleving (1 lid)	Cathy Noordergraaf-Jansen, raadslid Hilvarenbeek	Maarten Burggraaf, wethouder Dordrecht
Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie (2 leden)	Jacqueline de Maa, wethouder Ouder-Amstel Froukje de Jonge, wethouder Almere	Cees Paas, wethouder Sliedrecht Micha Mos, wethouder Almere
Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit (2 leden)	Mariette de Visser, wethouder Het Hogeland Zita Pels, wethouder Amsterdam	Noël Vergunst, wethouder Nijmegen Dirk de Jager, wethouder Amsterdam
Commissie Raadsleden en Griffiers (2 leden)	Hendrie van Assem, raadslid Woerden Femke Koekoek, raadslid Hoogeveen	Annelie Bonnet, raadslid Westerkwartier Steven van der Heijden, raadslid Best
Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (1 lid)	Berend van der Ploeg, secretaris ‘s-Hertogenbosch	Hilde Reints, secretaris Oss
College voor Arbeidszaken (2 leden)	Dimitri Horsthuis Tangelder, wethouder Overbetuwe Marinka Mulder, wethouder Renkum	Magda Jansen-Van Harten, burgemeester Woudenberg (*)
Tijdelijke commissie Asiel en Migratie (3 leden)	Simon Ceulemans, raadslid Rotterdam Jan Kottelenberg, burgemeester Neder-Betuwe Don van Doorn, raadslid Lansingerland	Rutger Groot Wassink, wethouder Amsterdam Susanne Stolk, raadslid Krimpen aan den IJssel Eric Faassen, wethouder Capelle aan den IJssel

(*) Voor het College voor Arbeidszaken was er slechts één kandidaat voor twee vacatures.
De vacature zal opnieuw worden opengesteld richting de ALV van 18 juni 2025.

Toelichting op overwegingen en werkwijze Voordrachtscommissie
Voor de 21 vacatures in het bestuur en een aantal commissies hebben zich in totaal 70 burgemeesters, wethouders, secretarissen en raadsleden kandidaat gesteld. Uit deze kandidaten heeft de Voordrachtscommissie een keuze moeten maken. Om te komen tot een kwalitatief goede en representatieve samenstelling van bestuur en commissies heeft de Voordrachtscommissie zich, naast de profielschets voor de vacatures en de persoonlijke motivatie van kandidaten, mede gebaseerd op de aanbevelingen van provinciale afdelingen, gemeentelijke netwerken (G4, G40, M50, P10 en K80), verenigingen van doelgroepen (VGS, VvG en NVvR) en de Scoutingscommissie lokale partijen.

Met het oog op een herkenbare samenstelling voor de achterban heeft de Voordrachtscommissie zich bovendien gericht op de criteria: geslacht, partijpolitieke samenstelling, functiegroep, gemeentegrootte en provincie. Tenslotte heeft de Voordrachtscommissie bij de selectie van kandidaten voor de commissie Europa & Internationaal rekening gehouden met Europese vereisten aan kandidaten (onder meer geslacht, functie en politieke partij).

Openstelling mogelijkheid tot stellen van andere kandidaten en besluitvorming in de Najaars ALV
Met deze ledenbrief wordt de mogelijkheid geopend tot het stellen van andere kandidaten voor de kandidaten die door de Voordrachtscommissie zijn voorgedragen.

Alleen de vacatures voor het lidmaatschap van de commissie Europa & Internationaal zijn hiervan uitgezonderd. De twee voorgedragen leden van deze commissie zijn inmiddels benoemd door het VNG-bestuur, conform het Reglement van de commissie Europa & Internationaal. De voorgedragen kandidaten en eventuele andere kandidaten worden in de Najaars ALV van 29 november aan de leden voorgelegd.

De procedure voor het stellen van andere kandidaten loopt als volgt:

- Tot uiterlijk drie weken voor de Najaars ALV op 8 november kunnen per vacature andere kandidaten worden gesteld door de gemeente waar de betreffende kandidaat actief is als burgemeester, wethouder, secretaris, griffier of raadslid. Deze kandidaatstelling dient mede ondersteund te worden door tien andere leden van de Vereniging.
- Het bestuur maakt uiterlijk twee weken voorafgaand aan de ALV, 15 november, de namen van alle voorgedragen kandidaten en andere kandidaten bekend aan de leden.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur